

Kaip prisirengti.
Jau pas fašistus.
Istorija pasikartoja.
Paspispauskime.

VOL. XIII, NO. 248.

KETVIRTADIENIS, SPALIO (OCTOBER) 20 D., 1932 M., CHICAGO, ILL.

KAINA TRYS CENTAI.

Veik visose didesnėse kolonijose prasidėjo mitingai, prakalbos. Draugai, pasistengkime, kad juose būtų užtektinai literatūros. Ypač reikia platinti Komunistų Partijos rinkimų platformą lietuvių ir anglų kalbom. Yra daugiau svarbių brošiūrų tik po vieną centą.

Mitingo pasisekimas priklausomai nuo to, kiek žmonių, kaip gerai prakalba pasakys, bet ir kiek literatūros išplatinta.

Literatūra reikalinga gerai pagarsinti. Patarti, kad dirbant pasipirkty ne vien sau, bet ir kaimynui vieną kitą brošiūrą ar laikraštį. Prieš rinkimus ypač kiekvienas interesuojasi. Mums reikia tai išnaudoti.

Taipgi daugelio mūsų vaikų reikia supažindinti su K. P. platforma, su darbininkų judėjimu abelna. O tai galima per literatūrą.

Fašistų "Vienybė" skelbia savo rėmėjus. Tarpe aršių darbininkų priešų, matome ir "Dr. Petrika, Dentistas..."

Petrika yra vienas pruseikinių menševikų pulkelio generalas.

Tuli fašistai remia pruseikinius kovoj prieš komunistus, tuli pruseikiniai remia fašistus. Ranka ranką smaluoja.

Pruseika pruseikauja darbininkams, kad jis neina prieš komunistinį judėjimą; kad jis noris sulaukyti vidurkely bėgančius iš komunistinio judėjimo, kad anie nenuceitų pas fašistus. Ir po metų "sulaikinėjimo" fašistai jau skaito savo rėmėjais netgi pruseikinių šulius. Apart Petrikos, ten yra ir kito pruseikinio vardas — Milčiaus.

Mes sakėme, ir gyvenimas tai patvirtina, kad tasai kelias, kuriuomi slimpina Pruseika, Butkus, Strazdas ir Ko. veda tik į vieną vietą — pas darbininkų priešus.

Jų prisiekavimas kad jie nebūsi priešai, net ir jei būtų nevidmainystė, vistiek nieko nereikia. Nesvarbu ką jie mano; svarbu ką daro. Sykį renegatas, tai nudardėjimas pas darbininkų priešus neišvengina.

Irodymų tam yra ir mūsų istorijoje. Atmename Juozo Baltrušaičio grupę. Sie prisiekavo, kad jie dargi kairesni už komunistus — "tyri komunistai"; rėkė prieš mus, grąšino sugriaušią mūsų judėjimą, "Laisvė" ir "Vilni" nubankrutysią. O kaip dabar?

Baltrušaitis su pačia gieda "Išvynkš inną".

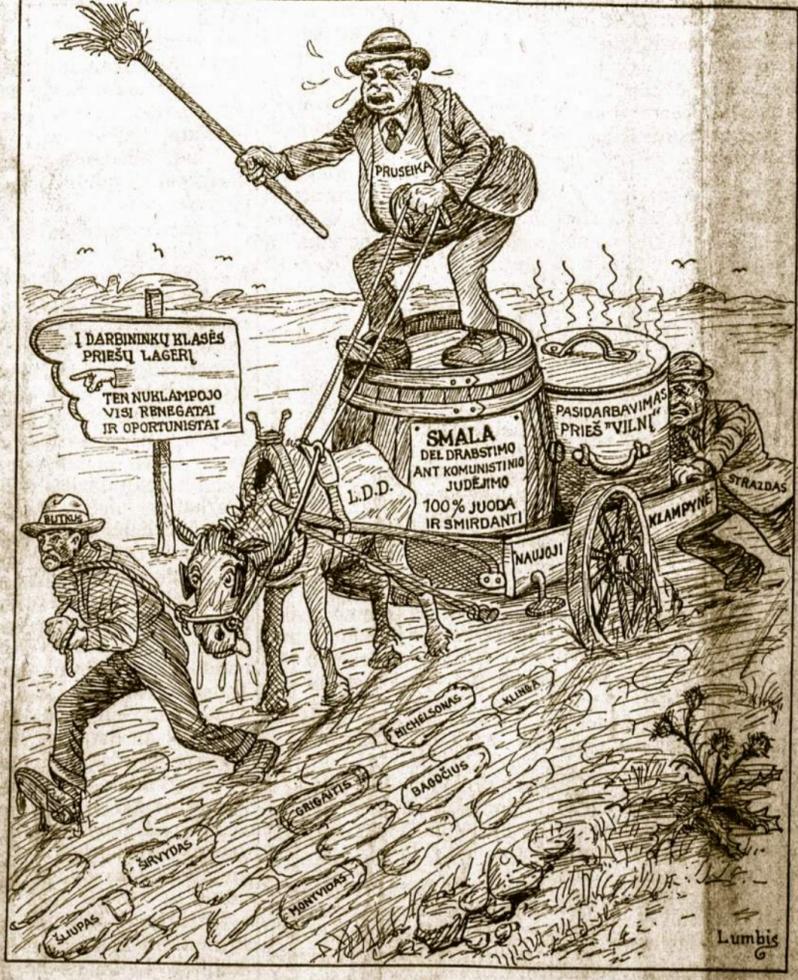
Bačėnas, Martinkaitis ir keli kiti likosi atviri socialfašistai. Keletas nuėjo į bažnyčią. Keletas pas fašistus.

Urbanas ir Kasparka užpečkį — ir kaip nuskendo.

Ramanauškas ir kiti sąžiningi darbininkai sugryžo į mūsų eiles.

Petrika ir Pruseika kibirais pylė į baltrušaitinius. "Ricieras liudno paveikslas"; "Našlės ožkos barabanišiko sunus" ir kitais komplimentais jie svaidė į auos.

Dabar šitie džentelmenai kaip tik toj pačioj pozicijoje, į kurią jie šaudė. Delko taip? Jie pradėjo tuo patim keliu; tik jie eina daug skubiau. Aniems emė keletą metų visat plotinai degeneruoti; šitiems emė tik kelis mėnesius. O tai delto, kad klesų kova dabar grieštesnė, ir kad tarp baltrušaitinių buvo sąžiningų, bet suklaidintų darbininkų, o pas pruseikinius tokių kaip ir nėra.

KOMUNISTŲ KANDIDATAS ATREMIAM KAPITALISTINIŲ PARTIJŲ MELUS

Suvis 5,000 Chicagos Darbininkų Demonstratyviai Užgyrė Drg. James W. Ford Prakalbą ir Komunistų Partijos Programą Kovos Už Buvi.

CHICAGO, Ill.—Didžiulis Ashland Auditorium jau turbut senai yra matęs tokios didelės ir entuziastiškos darbininkų minios, kaip kad draugo J. W. Ford, komunistų kandidato ant viceprezidento, prakalbose.

Virs trijų valandų laiko didžiulė svetainė skambėjo nuo dely plojimo ir revoliucinių dainu. Perstačius kalbėti drg. Ford, atrodė, kad ir sienos pliš nuo aido, kaip pritariant darbininkų benui 5,000 susirinkusių darbininkų vieningai užtraukė "Solidarity for Ever!"

Draugas Ford savo sekmingoj kalboj nurodė melus ir apgavystes visų kapitalistinių partijų šiuose rinkimuose, ir kaip jie nė vienas

Zmonės, pas kuriuos kišenių nemažai; kurių pilvas didelis, o galvoj tuščia; arba kurių ideališkoji literatūra lytis, ekscentrizmas; žmonės, kurių kontaktas su "masēm" tik prie baro ar baliukuose, niekuomet nėra svarbus veiksnys darbininkų judėjime, o kovoms paastrėjus liekasi blėdingi.

Tad nesistebėkite, kad fašistai jau įsirašo tulus jų į savo avangardą.

Šiamė didelių kovų, banguojančio darbininkų judėjimo momente, pasispispauskime geriau savo darbe. Daugiau mūsų laikraščiams skaitytojų, organizacijoms narių, tai bus ir po jų rekvavimo.

DEŠIMTS KAREIVIŲ SUAREŠTAVO UŽ ORGANIZAVIMĄ KOMUNISTŲ.

VARŠAVA, Lenkija.—Susėkta Komunistų Partijos vienetas kariuomenės pulke. Už tai suareštuota ir įkalinta dešimts kareivių nuo 2 iki 6 metų. Tas įvyko Penbertowa miestelyj, netoli Varšavos.

RADO NUŽUDYTĄ DARBININKĄ.

CHICAGO, Ill.—James Fordetta, 62 metų senumo, atrastas nušautas jo paties kambariuose. 1044 N. Franklin St. Fordetta dalyvaudavo darbininkų demonstracijose ir dažnai tekdavo jį matyti kalbant su kitais darbininkais Washington Square parke.

KAIP EINA "VILNIES" VAJUS?

Dar mažai darbuotojų pasirodė darbe. Didžiulės kolonijos duoda žinių, kad gerai prisirengę, bet skaitytojų dar neprisiuntė. Chicago jau darbuojasi. Bridgeportas ir Brighton Parkas stvoja darban. Marquetteparkas jau dirba. Garsioji 18-ta, West Side ir North Side dar tik — nekalba. Roselandas jau organizuojasi. Cicero rodos atsilikęs. Prie pirmiaus pasidarbuosiu dar prisidėjo šie draugai prisijusdami skaitytojus. Drg. J. A. Damijonaitis, Waukegan, Ill.—vieną atnaujintą ir vieną naują — metinį. Drg. F. Lukasevičius, Farmington, Ill., vieną atnaujintą ir vieną naują — pusmetinį. Drg. J. Vasiliauskas, Detroit, Mich., vieną naują 3 mėn. Drg. B. Miller, Racine, Wis., vieną naują — 3 mėn.

NUBAUDĖ BEDARBIUS UŽ DALYVAVIMĄ DEMONSTRACIJŲ.

LONDONAS, Anglija.— Policijos teisme nubausti 50 vyrų ir 4 moterys už dalyvavimą bedarbių demonstracijoj prie parlamento rūmų. Nuteistieji turės pasimokėti po 40 šilingų baudos, arba atsėdėti mėnesį kalėjime. Teisme bedarbiai buvo kaltinami vartoję militares metodus gynimuisi nuo policistų, kurių irgi daugelis randasi sužeistų.

Mainierių Unijos Vadai Pasiduoda Milicijos Terorui; Nepiketuos Mainių.

TAYLORVILLE, Ill.— Naujosios mainierių unijos vadai pagalios nusilenkė prieš milicijos terorą. Iš unijos raštinės, Gillespie, išleistas patvarkymas sustabdyti masinį pikietavimą Peabody mainių. Unijos viršininkai vietoj masinio streikių pikietavimo ir kovos prieš terorą, pasirinko "legali" kelią — teismus. Jie teismo pagelba nori išvyti miliciją iš streiku apimtos teritorijos, bet jau iš pradžių matoma, kad teisme nieko jie nelaimės.

VERS DARBININKUS BALSUOTI UŽ HOOVERI.

DETROIT, Mich.—Henry Ford iškabino visose savo dirbtuvėse iškabas, "patardamas" darbininkams ir jų šeimynoms balsuoti šiuose rinkimuose už Hooverį. Darbininkai tą jo "patarimą" supranta nieku kitu, kaip prievarta balsuoti už Hooverio bado politiką, nes visi žino, kad jeigu nebusuos, tai neteks darbo.

Parlamento Atstovas Išmestas Iš Socialistų Partijos.

PRAGUE, Čekoslovakija.—Eiliniai socialdemokratų partijos nariai išmetė iš partijos parlamento atstovą Castny. Vadai dėjo pastangas išgelbėti jį, bet darbininkai didele didžiūma balsų perviršioj vadus. Jis išmestas už jo priešdarbininkiškus darbus parlamente.

ANGLIJA PANAIKINA PREKYBOS SUTARTI SU SOVIETŲ SAJUNGA

Tas Daroma Palaikymui Aukštų Kainų Ant Duonos ir Kitų Darbininkams Reikalingų Produktų: Policija Žiauriai Puola Alkanus Bedarbius.

LONDONAS, Anglija.— Jau vakar trumpai minėjom apie Anglijos panaikinimą prekybos sutarties su S. S. Šiandien gavome daugiau žinių.

Kalbėdamas žemesniajam parlamento bute, buvęs darbietis ir dabartinis kolonijų ministeris J. H. Thomas, pasakė: "Pirmutine paseka sulaužius prekybos sutartį su Sovietų Sąjunga, bus pakylimas kainų ant medžio, žuvies ir grūdų."

Aišku, kad tas eis tik naujai saujales Britanijos turčių, kurie parduoda tas reikmenis. Darbininkai, kurie ir dabar didžiausį vargą kenčia, bus pastumiami į dar didesnį skurdą.

Socialistinis ministeris pirmininkas MacDonald paaiškino parlamento atstovams, kad sulaužymas prekybos sutarties su S. S. buvo paseka Ottawa ekonominės konferencijos. Sulyg tos konferencijos tarimų, jiem nelikę niekas daugiau daryti, kaip pranešti S. S. val-

Bedarbių Skaičius Kyla New Yorko Valstijoje; Daugeliui Grėšia Badas

Pati Burzuazija Pripažysta, Kad Šią Žiemą Bus Kur Kas Daugiau Bedarbių Reikalaujančių Pašelpo

NEW YORK, N. Y.—Valstijos labdarybės skyriaus viršininkai įšėko \$10,000,000 į mėnesį šelpimui bedarbių šią žiemą. Ši suma, sulaug valstijos viršinkų apskaičiavimu, busianti reikalinga virš to, ką išleidžia privates labdaringos įstaiogos. Nepaisant buržuazinės spaudos skalijimo ir Hooverio tvirtinimo, kad krizis jau "pasiekė dugno", numa-

Du Užsidariusio Banko Viršininkai Apkaltinti Suktybėje.

CHICAGO, Ill.—Grand džūre išnešė apkaltinimą prieš du subankrutavusio Morton Grove Trust and Savings Bank viršinku. Iždininkas tos bankos Ernest Kruse ir kitas stambus viršininkas kaltinami ištraukę dideles sumas pinigų prieš pat bankos užsidarymą.

Numatoma Francijos Ir Lenkijos Spaudimas I Rumaniją Del Nepasirašymo Nepuolimo Sutarties.

MASKVA, USSR.—Sovietų Sąjungos laikraščiai plačiai rašo apie naujas intrigas Francijos ir Lenkijos, sąryšy su Rumanijos atsakymu pasirašyti nepuolimo sutarties. Pasirašius tokią sutartį Rumanijai, o vėliau gal ir Lenkijai, Francijos pozicija prieš Sovietų Sąjungą žymiai susilpnėtų.

Riebusis "Tėvelis" Suvedė Savo "Aveles" į Roosevelto Kempę

PITTSBURGH, Pa.—Nepaprastai nutukęs katalikų kunigas, kuris kiek laiko atgal yra pasiskelbęs pats save bedarbių "vadu", atsisakė nuo kandidatus į J. V. prezidentus ir patarė jo sekėjams balsuoti už Roosevelta.

"Tėvelis" Cox sako, kad Rooseveltas esąs "geriausias bedarbių draugas"—gerenis net ir už patį Cox'ą. Kun. Cox senai veda nemažą graftą Pittsburghe kolektoodavo maistą ir drapanas bedarbiams, o vėliau sukolektuotus daiktus parduodavo. Jis pats plačiai važinėjo po visą šalį savo kandidatus reikalais ir tankiai buvo remiamas šimtais dolerių iš "nežinomų šaltinių".

VILNIS

(THE SURGE)

LITHUANIAN LABOR DAILY

Subscription rates in United States, Canada and So. America:

One year \$6.00; six months \$3.50.

Chicago and foreign countries \$8.00. Copy 24.

Advertising rates on application.

Published daily except Sunday by the Workers Publishing Association, Inc.

Entered as second-class matter, September 28, 1926, at the Post Office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

FARMERIAI STOJA KOVON, BALSUOS UŽ FOSTERĮ IR FORDĄ

Farmeriai išsirikiuoja didesnė kovon prieš išnaudotojus. Kansas farmerys rašo laiską "Daily Workery", kuriame skaitome:

"Aš balsuosiu už Fosterį delto, kad aš priklausau darbininkų klesai. Esu jau 77 metų. Mano nusistatymas už kooperavimą su miestų darbininkais. Aš iš demokrato palikau socialistas, dabar esu Komunistų Partijos narys."

Negras farmerys, pusininkas (share cropper) rašo: "Aš dirbu ant ukės, turiu vieną arklį. Bosas į mėnesį duoda maisto už \$1.60 vertės. Mes esame trys šeimynoj. Mano moteris su vaiku nuskurę, galima sakyti be rūbų. Kuomet surenkame derlių ir bosas pasima, tai jis į mus atsiėsa kaip į šunis."

Farmerys iš Missouri: "Musų farmerių padėjimas pasibaisėtinas. Ant palukų krautuose maisto neduoda, nes žino, kad negalėsime atmokėti. Net duonos ir cukraus negalime gauti. Kiek gauname už pieną ir grietinę, tai neužtenka ant maisto ir karvėms pašaro. Daugelis kalba, kad jie nebalsuos už Hooverį, nėgi už Rooseveltą; balsuos už Fosterį ir Fordą."

Farmerys pasirošęs stot kovon: "Manau, kad kartu su darbininkais, su inteligentais simpatikais visas pasaulis bus užvaldyta ir darbininkų kontroliuojamas."

Vermont farmerys nusiskundžia, kad jis praranda savo namelį.

"Turi būti padaryta visuomenė pamatinės atmainos, arba kitaip mes atsidursime baudžiauninkų padėtyje."

Ir taip, vienas po kitam, farmeriai rašytuose laiškuose išdėsto savo baistėtinai sunkią padėtį. Farmeriai vis labiau įsidrąsina kovon ginti savo reikalus jungdamiesi su miestų darbininkais. Farmeriai, darbininkai ir buvę karėiviai rikiuojasi į bendrą frontą ir gruodžio mėnesyje maršuos į Washingtoną, kad pareikalauti palengvinimų, bedarbiams pašelpų, veteranams bonų, vargingiems farmeriams umią pagelbą.

Didejantis krizis vis labiau priverčia farmerius protauti ir vienytis su miestų proletariatu, kad apsiginti nuo didėjančio išnaudojimo ir eiti prie nuvertimo šios netikusios kapitalistinės tvarkos.

"KAS ARDO ŠEIMYNAS"

Kapitalistai ir jų ideologijos platintojai saukia, kad "komunistai yra šeimynų ardytojai". Buržuazija stato save šeimynų apgynėjais, vaikų ir motinų prieteliais, priglaudėjais. Ar taip yra? Pagvildenkime kiekvienos dienos nuotikius ir pamatysime, kaip kapitalistinė sistema drasko šeimynas.

Ponas Hooveris, republikonų kandidatas ir Rooseveltas, demokratų kandidatas kelia save į didelius apgynėjus šeimynų ir peršasi, kad juos rinkiti į prezidentus. Bet kitaip yra praktikoje. Pono Hooverio aukščiausias teismas atmetė įstatymą, kuris apriboja vaikų darbą, tai mat vis dėl "labo" jaunulių. Kapitalistų klesla puola Komunistų Partiją aiškindama, kad jie tai daro, nes komunistai "pakrikdę šeimynas."

Ivairūs pašelpo komitetai atsisako duoti pašelpą vedusiems žmonėms, kurie neturi vaikų. Jie pataria jiems atsisukti, vienam eiti į vyrų, kitam į moterų flophouses. Neduoda pašelpo ir su vaikais šeimynoms.

"New York Times", spalio 16 d., telpa raportas apie įvairius nusidėjimus ir šeimynų pakrikimus. Tarp kitko tame raporte skaitome:

"Namų apleidimas (šeimynų pakrikimas), Pašelpo Komiteto patiektas raportas rodo, 134 nuošimčiais padidėjo nuo 1928 metų iki dabar."

New Yorko mieste padėtis dar blogesnė. Jei 1928 metais kalbamas komitetas tyrinėjo 1,488 atsitikimus, kur šeimynos pakrinka, tai dabar jų pakrikimų yra 3,495 atsitikimų. Pats "Times" pripažįsta, kad:

"Paduotos statistikos paličėia tik mažą nuošimtį atsitikimų, kur šeimynos nariai apleidžia namus, šeimynas ir iškrinka."

Kodel taip yra? Kapitalistinė sistema neuztikrina darbininko rytojaus, taip pat jokio užtikrinimo dabartinė, išnaudotojų tvarka, neteikia šeimynoms. Kriziu ir bedarbei didėjant šeimynų pakrikimas darosi didesnis. Bado rykštė veja kiekvieną šeimoms narį kas sau.

Kapitalizmas yra krizio gimdytojas ir bedarbės nešėjas. Tos tvarkos valdonai atsisako duoti pašelpą bedarbiams. Šimtai tukstančių jaunulių bado išvyti iš namų. Vieni bastosi vieškeliais, eina iš miesto į miestą, badaudami, o kiti eina plėšti, vogti, kad gintis nuobado.

Pereitais metais visų už įvairius prasižengimus pasmerktų 44 nuošimčiai buvo jaunuliai, neturinti 20 metų. Areštuoti už vagystės 46 nuošimčiai jauni žmonės ir 63 nuošimčiai iš jų bedarbiai.

Tokia padėtis visoje šalyje ir visuose miestuose.

Ve, tik užvakar dienos nuotikiai ir tai vien Chicagoj: Otto Bachman nuėjo į miesto rotušę pasiklausti koks parankiausias būdas nusižudyti, Frank MiCnish atsisuko gėsa, nusižudyti. J. Jungwerth šoko į upę prisigirdyti. Jie visi buvo areštuoti ir teisėjas nubaudė po \$25.00 už pasikėsinimą nusižudyti.

Tai taip kapitalistų klesos viešpatavimas naikina žmones ir ardo šeimynas.

APŽVALGA

AMERIKOS DARBININKAS SOVIETŲ SAJUNGOJ

Amerikos darbininkas L. Martin, jureivis, nuvykęs į Sovietų Sąjungą rašo "Daily Worker" savo patyrimus darbininkų šalyj. Martin apipasakoja, kad jam tekę ilgus metus dirbti kaip jureiviui, ant Amerikos laivų. Patyręs žiaurumus kapitonų. Tačiau visai kitaip yra su Sovietų Sąjungos jureiviais ir kapitonais:

Vaziuojant iš Vokietijos į Leningradą, sėdau ant Sovietų Sąjungos laivo Yušar. Tik užlipęs ant dēnio pastebėjau kalbant "first mate" su paprastu jureiviu. Jis jį vadino "tovarič"-drauge. Ir, ar jį tikėsite ar ne, jie kalbėjo kaip draugai. Skirtumo nėra tarp aukštesnių ir žemesnių darbininkų. Aš atsimenu, vieno Amerikos jureivio pasakymą: "Reikėtų revoliucijos, kad laivų viršininkus priversti draugingai kalbėti su jureiviais".

Atėjus laikui valgyti aš apšaukiau kitą nusistebėjimą: Ant Amerikos laivų, tie, kurie dirba sunkiausius darbus gauna prasčiausią maistą. Bet ve čia: Ateina juodadarbiai darbininkai; jie sėda prie to paties stalo ir gauna tą patį maistą, kaip laivo kapitonas ir keliauninkai. Dar daugiau: Vienas buržujus, ke liauninkas prisiegavo, kad matęs, jog darbininkai gavę geresnį maistą, negu keliauninkai.

L. Martin nuvaziuoja ant Sovietinio ukio "Vashod" ir ten jis mato didelius palengvinimus darbininkams:

Sąlygos ant ukio netokios kaip Am. farmerio, kur nuo saulės užtekėjimo iki nusileidimo reikia dirbti. Čia visi darbininkai priklauso prie unijos ir jie tediirba tik aštuonias valandas ir šeštą dieną gauna poilsio. Darbininkai pasižymėję gauna dovanas. Jos buna ypatingos. Gauna pirmenybes vakacijomis, mokyti ir kitokius atlyginimus. Man teko sutikti tik gryžus darbininką iš Agrikultūros Kollegijos. Jis pirmiau buvo paprastas farmerys, bet pastebėtas, kad jis turi sugabumų ir intere suojasi mokslu, jam buvo duota progą išvystyti gabumus".

Amerikos darbininkas apsilankęs Sovietų Sąjungoj gauna puikių patyrimų.

PAS FAŠISTUS

Iš Tauragės rašo: Šiais metais Tauragės mieste suregistruota mokyklinio amžiaus vaikų 1,032, kas sudaro aštuntą dalį viso miesto gyventojų. Mokyklų mieste tėra, penkios su 16 komplektų. Kiekvienam komplektui tenka vidutiniškai apie 65 mokinių. Veik visos lietuvių mokyklos privačiuose nuomtuose butuose.

Bet už tai Smetonos valdžia pristatė kalėjimų ir kunigai privertė valstiečius pridavoti bažnyčių visuos Lietuvos kampuose.

JIE VISI TOKIE

Kaip "dvasiški tėveliai" rupinasi bedarbiais. Kanados lietuvių darbininkų leidžiamas laikraštukas, "Darbininkų Žodis" rašo:

Tonorto rusų ortodoksu bažnyčios kunigas Karp Budnarchuk suareštuotas už paėmimą po \$20.00 nuo 12 bedarbių, už kuriuos žadėjo duoti darbą Port Collborne, Ont., International Nickel Co. dirbtuvėj.

"Dvasiškas tėvelis" pamėgęs pinigus bedarbius nuvėžė į Port Collborne ir paliko tuščiam name..

Visų religijų kunigai, jie visi vienoki. Jie ne tik, kad mulkina darbininkus, išnaudodami juos, bet ir vilioja iš jų pinigus apgaulės budais.

APIE BEDARBĘ LIETUVOJ

Galima spręsti kokia bedarbė fašistinėj Lietuvoj ir iš to, kad pradėjus veikti Mariampolės cukraus fabriku, į Mariampolę sugužėjo darbo jėškotojų tukstančiai. "L. Ž." apie tai skaitome:

Cukraus fabriko darbams prasidedant suvaziavo iš visos Lietuvos apie 2,000 darbininkų ir darbininkių ir jie visi norėjo patekti cukraus fabrikan darbo dirbti. Vien tik iš Mariampolės m. atsirado virš 600 darbininkų ir darbininkių.

Gi Mariampolė nedidelis miestelis. O ten subėgo darbo jėškoti masės bedarbių. Iš to galima numatyti, kad Lietuvoj desėtkai tukstančių bedarbių yra, kurie randasi labai sunkiose sąlygose.

Tautinių Mažumų Kultūrinis Augimas

(Šiaurės Kaukazo Kraštas)

Šiaurės Kaukazo krašte gyvena įvairių tautelių. Prieš Spalių Revoliuciją tos tautelės neturėjo net savo literatūros, nei mokyklų ir aplamai jokių teisių. Dabartiniu metu jos turi išimtinai didelius pasiekimus, ypač kultūros srity. Prieš revoliuciją 70-80 nuoš. gyventojų buvo bemoksliai. Pastaraisiais metais bemokslės likvidavimas ėjo nepaprastu greitumu. Iki Spalių revoliucijos 15 sukaktuvių beraštiskumas bus visiškai likviduotas.

Visose nacionalinėse srityse visuotinis pradinis mokymas. 1925-26 m. nacionalinėse srityse mokinosi 47,3 tukst., o 1932 m.—145,5 tuks. Tai yra skaičius vaikų lankančių pradinę mokyklą padidėjo 30,8 nuoš.

Visuotino mokymo įvedimas gimtąja kalba susiduria su didelėmis kliutimis, nes jaučiasi didelė stoka mokytojų, žinančių vietinių gyventojų kalbą. Bet nežiurint to, dabartiniu metu grupelėse vaikai mokinasi savo gimta kalba: ateinančiais mokslo metais ir trečioje grupelėse bus įvesta gimta kalba vaikų mokymas.

Greta su pradiniu mokslu auga mokinių skaičius vidurinėse mokyklose, 1927-28 m. vidurinėse mokyklose mokinosi 6480 tautinių mažumų mokinių, o 1931-32 metais jau 20,185.

Materialė apšvietos bazė per pastaruosius trejus metus išaugo nuo 9 iki 42 mil. rublių.

Kiekviena iš 7 nacionalių

stričių turi savo politechnikumų mokytojams rengti. Aparto to Šiaurės Kaukazo krašte veikia 12 užrainingų, armenų, graikų pedtechnikumų ir prie rusų pedtechnikumų veikia kalmykų, vokiečių ir užrainingų skyriai.

Prieš revoliuciją nacionalinių mažumų moterys be savo aūlo nieko nematė ir nežinojo. Jei iš turtingesnių sluogsnių vyrai įsigyveno kiek mokslo rusų mokyklose, tai moterys tokios galimybės neturėjo. Del savo tamsumo net ir vietiniai tautų mažumų gyventojai buvo tos nuomonės, kad moterims mokslas nereikalingas ir blėdingas. Nelengva buvo perauklėti nacionalinių mažumų masės. Tėvai nenorėdavo leisti savo dukterų mokyti.

Dabar tokie apsiereiskimai sunku berasti. Kartu su berniukais mokinasi ir mergaitės. Yra moterų mokytojų, agronomų. Pedtechnikumuose yra 36,6 nuošimčiai moterų. Tiesa, kai kurių tautelių moterų skaičius vidurinėse mokyklose dar labai mažas. Taip pav., ingušų pedtechnikume mokinasi ir karačajų 8 nuoš. moterų, čičenų ir karačajų 28 nuoš. Bet užtai osetinų—55.

Sąrysy su kolektyvizacijos augimu nacionalinėse srityse tautinių mažumų darbininkai sudarė tiktai 14,2 nuoš. Nedidelis nuošimtis nacionalų mokinosi aukštesiose mokyklose.

Net prie bendro nacionalinių mažumų atsilikimo, palyginus su rusų, ukrainiečių, baltarusių tautomis, vistik per 12 metu Sovietų valdžios Šiaurės Kaukaze nacionalinės mažumos įsigijo tai, ko jos negalėjo įsigyti per šimtmečius prieš Spalių Revoliuciją.—J. D-gas. ("R. A.")

Stokit Komunistų Partijon—Ginkite Sovietų Sąjungą—Darbininku Tėvyne!

Rezoliucijos Pasmerkimi "Vilnies", Puolikų

TORONTO, Kanada. — Spalio 2 d. vyko ALDLD 162 kp mėnesinis susirinkimas. Apart kitų klausimų apkalbėta ir "Vilnies" dabartinė sunki padėtis ir jos vedamos kovos su lietuviška buržuazija.

Dalyvavusieji susirinkime vienbalsiai pasmerkė "Vilnies" puolikus su Ewaldu priešakyje; taip pat ir renegatą Pruseiką ir Ko. už skleidimą provokacinių melų, buk "Vilnis" ir "Laisvė" išsilaukimui gauna pinigų iš Maskvos.

Kadangi "Vilnis" yra mūsų darbininkų klesos vadas ir gynėjas, veda griežčiausią kovą prieš imperialistinį rengiamą karą, prieš Sovietų Sąjungą ir Kinijos žmones.

Už tai lietuviška buržuazija ir užsimojo sunaikinti darbininkų kovos vadą "Vilnį", pasiremdama renegato Pruseikos leidžiamomis provokacijomis.

Taigi mes griežtai reikalaujame, kad tuojuos būtų panaikinta byla prieš "Vilnį", kad tuojuos būtų paliuosuoti jos darbininkai: dd. Andrulis, Krakaitis ir Milleris.

Šalin buržuazinės purvinos rankos nuo mūsų dienraščio "Vilnies"! Valdyba.

Pirm. Pr. Adomėlis, Sekr. J. Sasnauskas, Fin. sekr. S. Surdokas.

LDS. 120 Kp. PROTESTAS PRIEŠ "VILNIES" PUOLIKUS

ST. LOUIS, Mo. LDS. 120 kp. turėjo savo mėnesinį susirinkimą, kuris įvyko spalio 12 d., 1932 m. Vienbalsiai priėmė skandališką protesto rezoliuciją prieš "Vilnies" puolikus: (Kopija angų kalboj pasiūsta Illinojaus valstijos prokurorui Swanson ir Chicago).

Mes, LDS. 120 kp. nariai griežtai protestuojame prieš "Vilnies" puolikus, Chicagos lietuvių fašistinę buržuaziją, pasmerkdami kartu ir pruseikinius menševikus, kurie savo provokacijomis prisidėjo prie padarytos atakos ant mūsų dienraščio "Vilnies". Mes reikalaujame Illinois valstijos prokuroro Swansono, kad būtų prieš "Vilnį" tuojuos būtų likviduoti ir kad areštuoti dienraščio darbininkai: Milleris, Krakaitis ir Andrulis, būtų paliuosuoti. Mes pareiškiame, kad visais galimais būdais gelbėsime "Vilniai" atsilaikyti nuo priešo atakų. Bylos vedimui prisirišame \$2.00.

120 Kp. Komitetas: Pirm. J. Tenikas, Išd. P. Gudienė.

Kumščiais Prieš Peilius

PHILADELPHIA, Pa. — Laiyvų krovėjai išėjo į streiką prieš kirtimą 10 centų algos per valandą. 300 darbininkų stojo ginti Marine Workers Industr. Union organizatorius, kuriuos su peiliais užpuolė Paul Baker su savo gengsteriais. Mat International Longshoremen Association oficeriai ir darbdaviai užsimanė pravesti algų kapijomą ant žut-but.

Algų kapijomą pravedė tos unijos prezidentas, Joseph Ryan, kuris davė pilną galią Bakeriui įvykdyti gyveniman. Šis ir atsivedė savo gengsterius prieš streikičius, kurie apsiginklavę su peiliais, pradėjo atakuoti streikuojančius darbininkus ir karingus organizatorius. Nors jiems pasisekė supiaustyti veidą Marinių Industrinės Unijos organizatoriui, bet jie patys gavo pilt į kailį. Areštuota keli darbininkai, pagal nurodymą gengsterių. Teisme gengsteriai aiškinosi, kad jie mušėsi su tais, kurie kovoja prieš algų kapijomus. Areštuo-

Išmeta Iš Nuosavų Namų

LITTLE ROCK, Ark. — Negrai ir baltveidžiai darbininkai, kurie nusipirko lotus ir pasistatė sau namelius "The New Addition". Jie buvo kompanijai sumokėję įvairias sumas dešimtyje iki \$249. Kompanija, kuri pardavė žemę, pasirodė, kad ji turi kokių tai neišskumų.

Susiorganizavo Bedarbių Taryba iš 75 siūnia savo delegaciją pas Peoples Trust Co., kuri davė visiems įsakymus išsikraustyti. —Negry Draugas.

Susitvėrė Balsuoti Už Komunistus Kliubas

GRAND RAPIDS, Mich. — Čia susitvėrė lietuvių balsuotojų už komunistus kliubas. Jau turėjo dvi diskusijas, išiaiskinimui, kurios partijos platforma tinkamesnė darbininkams.

Buvo paskleisti lapeliai, kviečianti visų partijų atstovus ateiti ir išiaiskinti savo partijų platformas, bet nepasirodė nei vienas. Socialistus, neva, gynė vienas darbininkas, bet jis nepasisekė esą partijos atstovu. Kelis sykius pirmininkas kvietė iš publikos kalbėti, aiškinti, kodėl darbininkai balsavo ir da balsuoja už senias kapitalistines partijas, niekas neatsisaukė. Prisėjo vien Komunistų Partijos šalininkams visą laiką kalbėti. Tai labai negerai. Juk pats savaime suprantama, kad publikoje radosi ir kitokių pažiūrų žmonių, kodėl neatsistoti ir nepasakyti apie nesutikimą su komunistų platforma, teorija ar taktika? Tylėdami padėties nepagerensite. O ta padėtis, visi sako, nepakenčiama. Ziemai atėjus, ji dar labiau pablogės; turime rengtis pasitikti ją. Neuzmerkime akių prieš faktus, kuriuos šiandien jau turime prieš save. Staptelkite prie viešųjų mokyklų ir pažiūrėkite, kaip bedarbių vaikučiai pusnuogiai be pančiakaičių, su kiaušiais čeverykučiais, pamėlyngė nuo šalto rudens oro ateina į tas mokyklas.

Ar pavalgidinti jie? Kaipgi gali būti pavalgidinti, jei pašelpos gauna 90 centų į savaitę. Ką gali nusipirkti už 90 centų. Ponai planuoja dar ir tą pašelpą sumažinti iki 50 centų savaitę. Na, o dirbantiesiems po kelias valandas savaitę, po kiek jie uždirba? Jau daugeliui mokesčių numušė iki 10 centų valandai. Ar daug toks dirbantis gali apsirūpinti? Kodel jus tylite ir laukiate, ar manote, kad kokis stebuklas išgelbės jus?

Trumpoje ateityje patirsime, kad jokio stebuklo nėra ir nebus, prisėis patiems stoti į kovą, jeigu nenorėsimė sušalti, ar mirti badu.

"Balsuotojų Už Komunistus Kliubas" turės panašius susirinkimus kas savaitę, penktadieniais. Įžanga visiems veltui. Atėikite visi, kurie pabundate iš apsnudimo ir norite šio bei to pasimokinti ir padirbėti apsigynimui pačių nuo bado.

Kliubas nutarė duoti pinigų išleidimui lapelių, šaukiančių tokias diskusijas kas savaitę. Kliubo nariai ir diskusijų lankytojai privalėtų išgarsinti tuos susirinkimus ir atsivesti naujų darbininkų, kurie bijodavo i viešus susirinkimus lankyti. Padirbėkime, juk tas darbas yra mus visų. —J. S.

tieji pastatyti po \$300 kaucijos. Tai matote, kaip visur senųjų unijų vadai darbuojasi, ranka rankon prieš darbininkus, kurie bando kovoti prieš bloginimą jų gyvenimo sąlygų. —Raulas.

Unijų Vadų Slaptos Konferencijos Su Kapital.

Pieno kompanijos, kurios apulupa sykiu farmerius ir darbininkus, dabar laiko slaptas konferencijas su pieno išvežioju unijos viršininkais deleiniukirtimo algų darbininkams. Kompanija, sakosi, norinti numazinti pieno kainą mieste. Mat kai kurie farmeriai susiorgaizavo ir padavė prašymą Illinojaus valstijos sveikatos departmeniui, kad apžiūrėtų jų farmas ir duotų leidimą jiems vežti pieną miestan. Kompanijos turėdamos pilną ekonomiską galią, farmeriams už pieną moka tiek, kiek jos nori, o mieste iš žmonių lupa kainas už pieną irgi pagal savo norą. Kompanijos susikrovė neapsakomus turtus, kuomet farmeriai ir darbininkai kėčia didžiausį skurdą.

Farmeriai sumanė iškirsti kompanijoms "šposą", bet vargiai tas jiems pasiseks, galima drąsiai sakyti, kad kompanijos prie to farmerių nedaleis. Bet Illinojaus ir Wisconsin farmeriai gali pradėti tokią kovą, kaip Iowa farmeriai veda. Jie galėtų per kovą tulį laiką vežti miestan pieną ir arba visai pigiai jį parduoti arba išdalinti veltui, kaip farmeriai vidurvakarinėse valstijose daro. Tokių būdu farmeriai padarytų kompanijoms nemažai nuostolių.

Taigi kompanijos sumanė apgavystę. Jos prizada sumažinti pieno kainą, bet darbininkų lėšomis: numuš jū algas. Slaptos konferencijos laikomos jau kelintą dieną, bet prie susitarimo dar neprieita. Unijos vadai pripažysta, kad pieno išvežiotųjų dalis yra bedarbio ir dirbantiesių esą nutarė mokėti po \$2 į savaitę į savo bedarbių narių fondą. Mat unijos vadai irgi prisibijo, kad jeigu per daug savo nariams užsisės ant sprando, tai gali kalti "maištas" kaip mainierių unijoj. Bet galimas daiktas, kad kompanijoms ir unijų viršininkams pasiseks apskukti eilinius unijos narius ir nukirsti jų algas.

Darbininkai ir darbininkės turėtų organizuotis ir reikalauti numušimo pieno kainų. Turėtų būti pradėta kova prieš pieno kompanijas, kurios lupa nesvietiškas kainas už pieną, pačios paimdamos nuo farmerių visai už pusdykį. Dabar, kuomet algų kirtimai neapsistoja ir gyvenimo sąlygos darbininkam bloginama iš visų pusių, tai nėra abejonės, kad kova už nupiginimą maisto abelnai, o pieno, ypatingai turėtų neblogų pasekmių. —N. D.

Skaitykite ir Platinkite "Vilnį"

Clevelando Biznieriiai.

Office Phone MAIN 1773 Res. Phone Kenmore 4740-W
P. J. KERŠIS

baigęs Teisų Mokyklą Cumberland Universitete, darbuojasi su Teisų Ofisu advokatų—Collister, Stevens & Kurzenberger 1426-8 STANDARD TRUST BLDG. Kamps St. Clair & Ontario St. CLEVELAND, OHIO kur su visais teisų reikalais Lietuviai, Slavai, Lenkai ir Rusai draugai kreipiamiesi turės teisingą patarnavimą.

Drg. A. Bimbos Prakalbų Maršrutas ALDLD 13 Apskričio Rybose

Maršrutas prasidės su lapkričio 12 d.; d. A. Bimba kalbės sekanciose vietose: Springfielde, Auburne, Kincaid'e, Bend'e, Collinsville, East St. Louis ir St. Louis, Mo. Dienų paskyrstymu ir viso maršruto su-tvarkymu rupinasi drg. J. J. Daujotas, ALDLD. 13-to Apskričio raštininkas. Mes tiek turime pažymėti, kad minėtų kolonijų draugai stengtusi kuogeriausia išgarsyti tas prakalbas.

Vajaus reikalais vaikščiojant po stubas, užrašinėjant "Vilnį", "Laisvę", reikia kalbinti lietuvius darbininkus kad jie stotų į ALDLD. ir kitas revoliucines organizacijas.

Bet tuo pačiu sykiu reikia nepamiršti pakalbinti žmones, kad ateitų į drg. A. Bimbos prakalbas; taip veikdami atsieksime savo tikslą.

Drg. A. Bimba yra visiem gerai zinomas, kaip "Laisvės" redaktorius, geras rašytojas ir kalbėtojas revoliucinėje darbininkų dirvoje. Atėję žmonės į jo prakalbas gaus daug pamokinančio; lankytojai prakalbų nebus suvilti.

Dabar apie ALDLD. 11 Apskritį, pietiniam Illinois, kuris randasi apie West Frankfortą: čia maršrutas turėti negalima iš priezasties angliakasių streiko ir siautimo didelės reakcijos šioj apielinkėj. Taip pranešio šio apskričio raštininkas; todėl maršrutas neįvyksta toje teritorijoje.

Bet draugai vajaus darbą vays pirmyn; jie mano, kad bus galima gauti narių į ALDLD. organizaciją ir naujų prenumeratorių "Vilniai", "Laisvei" ir kitiems laikraščiams, kurie gina darbininkų reikalus.

Taipgi turime priminti mūsų draugams, kad daugiau rašytumėte žinių "Vilniai" ir "Laisvei" iš streiko bei klesų kovos lauko ir abelnų žinių teiktumėte laikraščiams. —V. Vasys.

Kalinių Maištas

(Tasa nuo 2-ro pusl.) gauti paramos iš laisvėje esamų darbininkų. Darbininkai visur turėtų remti kalinių kovas ir padėti jiems

išreikalauti vienodų su laisvais darbininkais algų. Toksai kalinių laimėjimas būtų laimėjimu laisviems darbininkams. Tas reikėtų sumažinimą areštų delei pigaus darbo ir sulaukymą atidavimo darbo dirbtuvėms, kuriose kaliniai dirba veltui.

Sitokiais įvykiais, kaip kad kalinių maistas Portsmouth kalėjime, kuris įvyko 17 spalio, turėtų būti numaskuojama buržuazinė "demokratija" ir atmušti kapitalistų purvini melai apie nebūtą "kalinių verstingą darbą" Sovietų Sąjungoj. Sovietų Sąjungoj kaliniai gauna lygų už darbą užmokestį su laisvais, unijistais darbininkais. Darbininkai butinai šį įvykį turėtų įsidomėti ir vartoti kaipo faktą atmušimui kapitalistinių melų prieš Sovietų Sąjungą.

Kapitalistų klesa visur nori įvesti verstingą kalinių darbą, net "laisviems" darbininkams įveda kalėjimo sąlygas. Pašelpą gaunan tie bedarbiai, varu varomi dirbti už dyką, bet ką gi tas reiškia. Tas tik ir parodo, kad kapitalistų diktatura įvedė tokias sąlygas, kad darbininkų darbas bus niekas daugiau, kaip tik kalinių verstinas darbas. Vieni darbininkai dirba už geležinių gročių, o antri—be jų.

Westvillietis.

Skaitytit ir Platinkit "Vilnį"

Gaukim "Vilniai" 1000 Naujų Skaitytojų

Visi Darbininkų Organizacijų Nariai, Visi Dienraščio Skaitytojai, Rėmėjai ir Simpatikai—Stokit Talkon Rinkti Naujus Skaitytojus dienraščiu "Vilniai".

"Vilnies", Vajus Prasidėjo 15 d. Spalio, 1000 Naujų Skaitytojų "Vilniai"

(Baigsis 30 d. Lapkričio, 1932) Per šį visą laiką mes visi turim gauti naujų skaitytojų. Aplankykim darbininkų namus ir užrašykim jiems dienraštį "Vilnį".

"Vilnies" kaina vajaus laiku numazinta iki \$4.00; pusei metų \$2.00; Chicagoj ir užrubežy \$6.00; pusei metų \$3.00. Tai negirdėtas nupiginimas. Taipgi seniems skaitytojams prenumerata numazinta vienu doleriu. Kurie dabar atsinaujins "Vilnį", tie vietoj \$6.00, mokės tik \$5.00.

BEDARBIAMS DIENRAŠTIS Veltui. Kuris bedarbis gaus 6 metinius naujus "Vilniai" skaitytojus, tas gaus "Vilnį" veltui per visą metą. Kiek gaus virš to, gaus po 50c nuo kiekvieno. Kviečiam visus bedarbius į darbą — pasidarysit daug naudos del savęs ir "Vilnies"

Didelės Dovanos Darbuotojams: Kiekvienas, kuris dalyvaus vajuj ir gaus naujus skaitytojus, tas gaus sekamas dovanas: Pradedant nuo dviejų naujų skaitytojų, gaus po 50c už kiekvieną. Už seną skaitytoją taipgi gaus po 50c.

Jeigu gausim 1000 naujų skaitytojų "Vilniai" šiuo vajaus laiku, tai galėsime numazinti pastovią prenumeratą iki \$5.00. Todel kiekvieno draugo ir draugės pasidarbakimas yra butinai reikalingas. Numazinkim dienraščio prenumeratą iki tokio laipsnio, kad galėtų kiekvienas darbininkas ir bedarbis užsirašyti ir skaityti "Vilnį".

Dienraštis "Vilnis" gina darbininkų reikalus, stoja už bedarbių ir socialę apdraudą, už didesnę pašalpą bedarbiams ir didesnes algas dirbantiems. Veda kovą prieš visus skriaudikus ir nurodo darbininkams kaip vesti kovas iki laimėjimo.

Dienraštį "Vilnį" puola lietuviški fašistai ir valdzia; tik darbininkai remia "Vilnį" ir atmuša priešų pasimojimus. Geriausiai mes atmušim pasimojimą, gaudami "Vilniai" daug naujų skaitytojų, bei atnaujindami senus skaitytojus.

GAUTAS PRENUMERATAS IR PINIGUS SIUSKIT GREITAI, KAIP TIK GAUNAT, "VILNIES" RAŠTINEI:

"VILNIS"
3116 So. Halsted Street, Chicago, Illinois

DETROITO ŽINIOS

Kun. Čižauskas Baigė Bylą Prie Uždarytų Durų

Spalio 11 d. atsibuvo K. Čižausko su policistu A. Padolskiu, kuris buvo atidėta iš ketetos sykių; tas jau buvo keitvirts. Žmonės buvo jau labai pasipiktinę ir nuvargę, bevažinėdami ir bestovėdami prie teismo durų po kelias valandas, pakol jos atsidaro, bet ir tą paskutinį sykį buvo prisirinkę gana daug visokių pažvalgų žmonių. Daugiausiai paties K. Čižausko parapijonai; matyti, kad pasiryžę buvo sėdėti nors per visą dieną, kad žinoti, kaip tas teismas užsibaigs ir ką ju dvasiškas tėvelis pasakys apie tą visą skandalą.

Jau žinoma, kad visi kunigai visur moka gerai klaidinti savo parapijonus; tai ir K. Čižauskas nebuvo tokis žioplus, kad jis viską išpasakotų prieš savo parapijonus, kad susikelti neapykantą ir paskui gauti įspirti ir užpakalį iš parapijos.

K. Čižauskas atsiskakė viešai kalbėti teisme; tuojaus suėjo į atskirą kambarį ir prie uždarytų durų padarė taiką, bet kojom sąlygom, tai nebuvo galima žinoti, nes tas laikoma slaptybė. Tiktai paklausus, policistas Padolskis pasakė, kad susitaikė. Paskui įėjo K. Čižausko advokatas ir patylomis pasakė

teisėjui pasekmes taikos. Teisėjas tuojaus pareiškė, kad byla išmesta ir visas užsibai-gė. Čia aiškiai galima suprasti, kad K. Čižauskas pralaimėjo bylą, nes jis suareštavo policis-tą Padolskį, o teisme pats atsi-sakė liudyti prieš jį. Antras, tai pasirodė, kad K. Čižauskas bijojo stoti į teismą, nes būtų turėjęs pasakyti, kaip tas visas atsitiko. Butų visas išėję aikštėn, bet kad viską tą paslėpti, tai K. Čižauskas atsiskakė kalbėti viešai tei-sme.—prie uždarytų durų pada-rė taiką. Anksčiau ar vėliau tas visas išeis aikštėn.

Taipgi buvo matyti, kad K. Čižauskas sarmatinos savo pa-rapijonų, nes ir į teismabutį nėjo per tas duris, kur visi žmo-nės sueina, bet įlindo per užpa-kalines duris. Sarmatinos pa-keitti akis į publiką, nes jis ži-nojo, kad ten sėdi jo parapijoni-nai.

K. Čižauskas tur but jautė, kad reikės gero apgynimo, nes nepasiganėdino dviem vyskupo advokatais, bet dar pasikvietė savo tikrą tautietį, advokatą poną Uvika, kuris labai gerai žinomas Detroito lietuviams, aršus darbininkų priešas.

—Teisme Buvęs.

Didžulis Aido Choro Koncertas

Atidarant rudeninį sezoną Aido choras aktyviai stoji prie dailės darbų. Pradedant lavini-masi prie naujo mokytojaus d. J. Ziurono, naujos dainos taip gerai susimokinama, kad suda-ro gražų skambesį. Iš sykiu bu-vo gana sunku choriečiams per-silažti vieningai surišti balsai, bet dedant visiems energiją ir kreipiant chorą pamokas a-tydą, pasidarė didelis choro pa-žengimas dainose pirmyn.

S. PANGONIUTĖ.

Choras nariais gana tvirtai susiprėjo; todėl ir yra vadina-mas didžuliu darbininkų cho-ras, kuris visuomet patarnauja darbininkų veikime. Tai bus neatsilikta ir ateities darbuose. Spalio 23 d., nedėlioje, Lietuvių svetainė, 25-tos ir Vernor High-way, 6 val. vakare, Aido choras rengia vieną iš didžiausių kon-certų kada nors buvusių Det-roite. Gambiaus spėkos yra su-trauktos į choro programą. Aido choro mokytojas, d. J. Ziuronas, pasižadėjo dainuoti so-lo, o tai yra talentingas solistas. Ne tik choriečiams gerai žino-mas, bet ir iš pirmesnių laikų y-ra dainavęs Detroito; kurie gir-dėjo jį dainuojant, visi buvo jo išlavintu balsu patenkinti. O kuomet dabar jau yra apsigy-venęs šiame mieste, tai jis su-dainuos, ypač gerai prisirengęs. Solistės V. Petrušionienė, L. Liutviniūtė ir E. Jočionitė, tu-rinčios malonus soprano balsus, tikrai stebins atsilankiusius. A-pari jų — eilė kitų gerų daini-ninkų dalyvaus programe, ku-

ri susidės ne vien iš dainų, bet ir muzikos.

Dabartiniu laiku choras pa-dalintas į dvi dalis. Merginų choras yra naujai išlavintas kuogeriausiai; dalyvaus pro-grame, čia teks išgirsti iš jų choro daug gražiai skambančių dainų. Taipgi visi detroitiečiai ir apelinkės lietuvių, dalyvaukite Aido choro milžiniškame koncerte; daug ką naujo užgir-site, daug įdomių dalykų išsi-nešite atsilankę. Aido choro koncertas yra pirmas atidary-me šio rudeninio sezono. Jau-niems ir seniems po koncertui grieš dvi orkestros.

—Dainų Aras.

Už Ką Balsuosime Lapkričio 8?

Draugai ir draugės darbinin-kai! Man rodo, kad mes jau gerai persitikrinom, ką mes ga-vom iš turėjų klesos, per metus eiles už jų kandidatų balsuo-dami. O tai šimtą nuošimčių skurdo našta. Prieš kiekvienus rinkimus buržuazijos kandida-tai žadėjo mum, darbininkam, gerus laikus ir visokius pageri-nimus del visuomenės, bet kaip greitai likos išrinkti, taip greitai jie tik sau buvę pagerino, bėt darbo klesa nė trupinių nemato.

Mes žinome gerai, kad visos labdarybės įstaigos rėkia gvol-tu, kad neturi pinigų iš ko šel-pti bedarbius. Kurie gavo kiek pašelpos, tie gauna tik mažą dalelę, o kitus padėjo į "tvar-tus" maitinti, kur netik negali-ma tinkamai pavalgyti, bet turi-mas supuvs maistas, kuris tik iš-matomas tinka.

Jeigu mes atydziai pradėsi-kuomet dabar jau yra apsigy-venęs šiame mieste, tai jis su-dainuos, ypač gerai prisirengęs. Solistės V. Petrušionienė, L. Liutviniūtė ir E. Jočionitė, tu-rinčios malonus soprano balsus, tikrai stebins atsilankiusius. A-pari jų — eilė kitų gerų daini-ninkų dalyvaus programe, ku-

musų balsą, bet balsuokim už grynai darbininkų kandidatus, Komunistų Partijos, lapkričio 8 d. Ten bus sužymėti visi kan-didatai, del visos šalies, taipgi Michigan valstijos įstaigų. Pirmo-joj vietoj bus Wm. Z. Foster ir James W. Ford. Nepamirškite: prakalbos Arena Garden Auditorioj lapk. 6 d. vakare. Ten gausit gerų informacijų.

—Diedukas.

ALDL 52 Kp. Veikimas

Nors ALDL. Centro sekr. mus bara, kad mes daugiau dirbtume gavimui naujų narių ir iškolectuotume mokesčius iš senų 52 kp. narių, bet mes, tur but nemokame užtektinai agi-taciją skleisti tarpe narių, kad didžiama narių vis neįvertina kuopos susirinkimų svarbą.

Į susirinkimus ateina dau-giausia tie draugai ir draugės, kurie jau dirba per metų eiles; bet iš naujų, kurie neseniai įsto-jo į ALDL., mažai matosi. Kad ir kurie ateina, tai tik duo-klį užsimokėti arba knygu pa-siimti. Tas dar, draugai, ne vis-kas. Org. ir kuopos gerovė pri-klauso nuo narių veikimo ir lankymo susirinkimų.

Mūsų kuopa, kaip ir kitais metais, turi išrinkus keletą ga-bių narių kolektuoti duoklių pas narius; tas duoda geras pa-sekmes.

Spalio 16 d. atsibuvo 52 kp. susirinkimas. Nors ir nedaug narių buvo atsilankę, bet susirinkimas daug svarbių reikalų aptarė. Nutarė smarkiau dirbti ALDL, laikraščiu "Vilnius" ir "Laisvės" vajuje. Priimta pro-testo rezolucija prieš deporta-vimą d. Antonoff į Bulgariją. Pirmoju komisija darbuojasi gerai; per paskutinius piknikus liko pelno \$20.57. Dabar kuopa turi kelis dešetus dolerių ižde. Nutarė rengti koncertą d. K. Minkeleniutei lapk. 20 d. del "Vilniaus" paramos. Kad vajus ir literaturo platinimas būtų pasekmingesnis, tam reikalui paskirta dalyti veltui literatūrą, kuri kiek senesnė. Taipgi išrin-ktas knygiaus pagelbininkas P. Zemaitis. Nutarė paimti platin-ti kanadiečių laikraštį "Darbi-ninkų Zodis". Kuopos dalykai eina gerai tvarkoj, tik girdėtis pas draugus nusiskundimas, kad jau stokuoja centų del gat-vekarių pributi į susirinkimus. Draugai, dirbkim energingai, jau vajus prasidėjo. —Report.

Nepaprasta Konferen-cija Išgelbėjimui Antonoff

Tarptautinis Darbininkų Ap-sigynimas šaukia nepaprastų visų organizacijų konferenciją 23 spalio, 10 v. ryte, Ferry Hall. Antonovas priteistas deporta-vimui ir fašistinė Bulgariją, vis tiek kaip ir mirčiai. Nėra ma-žiausios abejonės, kad Antono-vas bus nužudytas Bulgarijos fašistinės valdžios kaip greit jis bus ten nuvežtas.

Kodel kapitalistų klesa ir jos tarnai. Darbo departamentas, no-ri atiduoti Antonovą į budelių rankas? Todel, kad Antonovas organizavo ir vedė darbininkus į kovą prieš algų kapojimus Flint dirbtuvėje ir General Mo-tors; jis vedė kovas prieš kapi-talistų pasimojimus ant darbi-ninkų teisių.

Jeigu darbininkai neužsistos dabar už Antonovą, ryt ar po-ryt to paties galima tikėtis kiek vienam darbininkui. Darbinin-kai privalo suglausti savo eiles ir reikalauti, kad Antonovas būtų paliuosotas.

Todel visos darbininkų orga-nizacijos Detroito privalo pa-siųsti savo delegatus į tą konfe-renciją, kur bus išdirbtai pla-nai tolimesniai veikimui.

—TDA.

Mūsų Kalendorius

Spalio 22 d., 7:30 val. vakare, TDA. Kar. Poželos kp. susirin-kimas pas d. Litvinus, 7749 Co-halan Ave., arti Central Ave. Visi nariai dalyvaukit.

Spalio 23 d., 10 val. ryte, 1343 E. Ferry Ave., atsibus labai svar-bi TDA. konferencija. Bus duo-damas platus raportas iš Cle-velando konferencijos. Kas tik galite, dalyvaukite.

Spalio 23 d., 6 val. vakare, Lietuvių svetainėj, Aido choro didelis koncertas. Įzanga 35c. ir 45c. Visus kviečiam dalyvaut.

Lapk. 6 d. prakalbos Arena Garden svetainėj su programu. Kalbės J. W. Ford, komunistų kandidatas J. Valstijų vice-prezidentui. Taipgi paminėjimas Rusijos revoliucijos 15 metų sukaktuvių.

Lapk. 20 d. dainuos koncerte d. K. Minkeleniute Lietuvių sve-tainėj, ant 25-tos Vernor Hwy. —Atvinas.

Kasdieniniai Įvykiai Iš Darbininkų Gyvenimo

Fordo darbininkai badauja ir mėtomi iš stubų, nes negali iš-simokėti uždirbdami \$4 į dieną; iš ty \$4 apart užlaikymo savo šeimynos dar turi atiduoti dalį savo bosui, o jei ne—tai laukan iš darbo. Dirbti turi dvigubai skubiau, kaip pirmiau ir daug sunkiau ir ilgesnias valandas, nes po darbo valandų turi nu-valyti mašinas ir grindis. Dirbti priseina daugiausia pusdie-niais, kelionės iškaščiai pasi-dvigubina.

Bosams algos numuštos taip-gi nuo \$5 iki \$4 į dieną, betgi jie algas pasidaro tokias pat, o gal ir didesnes, nes jie (bosai) prisiplėšia kvišį iš darbininkų. Bosai pardavinėja darbus, pa-imdami iki \$50.00. Darbus par-tidavinėja viešai. Vazinėja po stubas ir siulo darbą. Lengviau-eina geroj tvarkoj, tik girdėtis pas draugus nusiskundimas, kad jau stokuoja centų del gat-vekarių pributi į susirinkimus. Draugai, dirbkim energingai, jau vajus prasidėjo. —Report.

Detroitiečiai Šaukia Chi-cagą į Lenktynes

Kuo toliau, tuo daugiau det-roitiečiai darosi drąsesni. Dar neseniai Clevelandas iššaukė Detroitą į lenktynes, bet Detroi-tas pasiėmęs drąsą, sako: mum Clevelandas, tai tik šiaudai pralenkti, bet mes pilnai išsau-kiam Chicago į lenktynes gavi-me "Vilniai" daugiau skaityto-ry. Žiurėsimė, kaip čia bus. Drg. Vasiliauskas sakė kad jis iš pa-tyko padarys "suprais". Detroi-tiečiai padalino darbus po tam tikrus distriktus ir nusitarė, kad darbas bus atliktas 100 nuošimčių.

Draugai, aš manau, kad kal-bėti per daug nėra reikalo, bet tik dirbkim, parodykim, kuris ką galim. —Vajininkas.

Laidotuvės Laisvo Darbininko

Spalio 12 d. atsibuvo laidotu-vės d. S. Kazlovsky, kuris gyve-no 5719 Mc Dougall Ave. Drau-gas Kazlovsky buvo įžymus vei-kėjas darbo žmonių tarpe; jis pats gyveno neturtingai, net ne-galėjo pasisamdyti gerą gydy-toją del apsaugojimo savo svei-katos, ir mirė nuo džiovos.

Visi jo giminės buvo karšti katalikai; pasigriebė lavoną pašarvojo su visokiais religi-niais burtais; būtų buvęs palai-dotas su bažnytinėms apeigoms, bet jo sesuo ir brolis buvo ge-ri kovotojai už darbo žmonių reikalus. Atvyko į laidotuvių vietą ir pareikalavo, kad būtų išmesti visi kryžiai ir kitoki re-liginiai burtai laukan. Nors na-miškiai labai spyrėsi, kad būtų laidotas su bažnytinėmis apei-gomis, likosi palaidotas laisvai. Dainavo lenkų choras; prie la-vono kalbėjo angliškai d. Goetz ir d. Kristalskys, lenkiškai.

Į kapines lydėjo apie 60 auto-mobilių. Tarpe lenkų eina atvira kova netik už buvį, už idėją. —Palydovas.

Robert Cunningham, 60 metų senelis, gyveno Welfare užlai-komas. Welfare ponai taip į-numaitino, kad senelis numirė iš bado. Iš amato senelis sker-dyklos patyręs darbininkas. Jis-sai pagamino tukstančius tonų mėsos ir kitokio maisto, iš ku-rio turčiai susikrovė milijonus dolerių, bet pats sulaukęs sena-tvės, badu numirė.

Tai dar vienas įrodymas, kad darbininkai turi kuogreičiausia organizuotis ir kovoti už savo reikalus visiems bendrai.

Karl Dolsón, 47 metų, nete-kęs darbo, pradėjo badauti, nu-stojęs sveikatos nusizudė, per-pildomas gerklės skustuvu. Kuomet bedarbis darbininkas žudosi, kad pasitraukti iš ko-vos lauko, paliekant kitus dar-bininkus tškioj pat padėty, tai labai negerai. Nežudytis mus bedarbiams reikia, bet or-nizuotis ir kovoti.

Alek Wysocki — biznieri-us, mėsininkas. Geras katalikas iš-mylėjo į savo krautuvės darbi-ninkę, knygdvę. F. Marsh. Wysockio moteris privertė Wy-sockį išvartyti savo mylimą iš darbo. Tuomet Alek susirado sau kitą merginą, Jeng, ir dar keletą kitų, su kuriom pradėjo romansuoti. Alekso žmona, su-zinojus tą, pradėjo persekio-ti jį; tuomet Aleksa pasamdė J. Sims, užmokėjo jam \$500, kad nužudytų jo moterį. Sutarta, padaryta. Kuomet Wysockis su savo žmona važiavo pro krumą, iššoko J. Sims ir nušovė Wyso-ckienę.

Žmogžudys tapo suimtas ir išdėvė Wysockį. Dabar eina tardymas; abudu sėdi kalėjime.

Kunigas Čižauskas, "šv." Jur-gio parapijos lietuvių klebonas, bijojo teismo, vis atidėliojo to-liau, nes į teismabutį susiren-ka ne tik jo parapijonai, bet ir iš kitų parapijų ir net iš kitų miestelių parapijonai. Į teisma-butį ateidavo dar ir kelios gies-mininkės, kurios giedodavo "Gyvąjį ražančių", vakarais su kun. Čižausku.

Kitas nemalonus dalykas Či-žauskui, tai tas baisus "nacha-liškumas" parapijonų. Jie no-ri sužinoti kunigėlio visas slap-tybes su giesmininkėmis. Ir be-abejonės teisme turės visas iš-kilti aikštėn. Kunigėlis gali ne-tekėti darbo, o labiausia, tai ne-tekėti tų gerųjų parapijonų, kurios eidavo išpažinties labai tankiai pas jį patį.

Parapijonams tokios išpažin-tyls baisiai nepatikdavo, ypatin-gai tiems parapijonams, kurių materys eidavo klebonijon iš-pažinties. Šitie visi "mažmo-ziai" kunigėli labai nervuoja; jisai jau trečiu kartu atideda ant toliau teismą. Dabar per-kėlė teismą pas kitą teisėją, ant antrų lubų. Vieną, kad gal tiek daug parapijonų nesusrinko, nesurazdami teismabučio, o antrą, teismas nusitęs toliau ir tame laikotarpyj gal pasiseks užgadyti Padolskį ir šiek-tiek nusiderėti, nes parapijonai ne-dirba, todel negali greitai sudė-ti tą likusią skolą—\$7,500. Pa-dolskis su savo meiluže reika-lauja pilnai skolą užmokėti. Todel kun. Čižauskas atidėjo teismą iki 11 d. spalio (Oct). Tame laikotarpy ejo derybos tarpe giesmininkės Bukančiutės, policisto Padolskio iš vie-nos pusės, ir klebono Čižausko ir jo tarno Uvicko iš kitos pu-sės.

Paraziti klesa, matydama mūsų skystas eiles, nerangumą ir apsielėdimą, pasidalinimą į rases, dar smarkiau mus perse-kios.

Harry Polazola, bedarbis, ga-vęs pranešimą nuo teisėjo išsi-krastyti iš buto, kurį jisai bai-gė išmokėti, bet netekęs darbo, negalėjo toliau mokėti. "Pas-žmones sąžinė ir jokių žmoniš-ky jausmų nėra, todel ir man nėra reikalo paisyti žmonišku-mo", pareiškė tas bedarbis. A-pipylė butą kerosinu ir rengėsi uždegti; kaimynai greitai pas-tiebėjo, pašaukė policiją. Harry atsidūrė ant dviejų metų kalė-jime. Darbininkai turi organi-zuotis ir sudaužyti kapitalisti-nę sistemą; tuomet nereikės pa-budavotus savo rankoms na-tik degti ir pačiam ant lau-ko gyventi.

Betgi parapijonai sako: "O kad čia ir kažin kas atsitiks, mes turime sužinoti visas slap-tybes mūsų klebono su giesmi-ninkėmis ir parapijonkomis". Kunigas Čižauskas aiškina si savo parapijonams ir ramina juos: "Niekio blogo nebuvo ir nebus. Juodrankiai užpuolė manę, reikalavo 10,000 dolerių, kitaip ketino vežtis mane ant 'raido', o jus žinote gerbiamie-ji, ką reiškia 'raidas'? neturė-damas viską \$10,000, daviau, kiek turėjau, t.y. \$2,500. Liku-sius prizadėjau vėliau atiduoti, kad tik gyvas išliktčiau ir kad gausčiau progą sugauti juodran-kį banditą. Ir štai sugavau jį ir atidaviau į rankas valdžios, betgi pavojus dar neprėjo. Banditas turi pinigų ir gali iš-sisukti nuo baudmės. Todel man reikia turėti daug pinigų, kad nubausti banditą. Užtai meskite į karbonką, kas kiek galite, aukaukite kas kiek galite, užpirkite mišias, melskitės ir aš melsiuosi, kad dievas nu-baustų užpuoliką banditą".—ragina parapijonus klebonas Čižauskas.

11 spalio įvyko teismas. Tei-smas turėjo prasidėti 10 valan-dų ryte. Iš pat ryto pasirodė teismabuty giesmininkė Veronika Bukantis. Apsisuko porą kartų, užsidengė veidą skrybė-lės brylium nuo publikos ir iš-ėjo per duris ir daugiau nepasi-rodė. Kiek vėliau pasirodė Po-dolskis; dairosi su šypsna ant veido, tarytum jieško pasisveikinti su savo skolini-niuku kun. Čižausku. Atsisėdo į liudytojų suolą. Po pusvalan-džio įsilinko kun. Čižauskas. Aukštas vyras, riebiai nutukęs; veidas riebūs ir raudonas, bet bijosi,—nedrąsus. Viena ran-ka nusitvėręs žipono skverną glamžo, o kita ranka pridengia (Tąsa ant 5-to pusl.)

11 spalio įvyko teismas. Tei-smas turėjo prasidėti 10 valan-dų ryte. Iš pat ryto pasirodė teismabuty giesmininkė Veronika Bukantis. Apsisuko porą kartų, užsidengė veidą skrybė-lės brylium nuo publikos ir iš-ėjo per duris ir daugiau nepasi-rodė. Kiek vėliau pasirodė Po-dolskis; dairosi su šypsna ant veido, tarytum jieško pasisveikinti su savo skolini-niuku kun. Čižausku. Atsisėdo į liudytojų suolą. Po pusvalan-džio įsilinko kun. Čižauskas. Aukštas vyras, riebiai nutukęs; veidas riebūs ir raudonas, bet bijosi,—nedrąsus. Viena ran-ka nusitvėręs žipono skverną glamžo, o kita ranka pridengia (Tąsa ant 5-to pusl.)

DR. JOHN P. SIURBIS
Tel. office ir res. Lafayette 0227
Gydytojas ir Chirurgas
Val. nuo 8-9 iki ryto; 12-3, 6-8 vakare.
Nedėl. nuo 12 iki 2:30 diena ir pagal autarį.
493 W. GRAND BOULEVARD
(Cor. W. Vernor Highway)

CHAS. STEPANAUCKAS
GRABORIUS
9503 CARDONI AVE., DETROIT.
Telephone Longfellow 4302
West Side Office:
3537 W. VERNOR HY.

Chas M. Stepanauskas
Generalis Kontraktorius
Atlieku visoki būdovojimo darbą. Taip-gi apraūdžiu nuo ugnies namus, raka-ndus ir kitoki turtą.
Res. 3883 CLIPPERT, DETROIT.
Phone Lafayette 0606-W.
CHARLES — Builder and Designer.

DR. M. D. PALEVIČIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
8709 Jos Campau Ave.
VALANDUS:
Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 9 vakare.
Nedėliomis: nuo 9 iki 12
Rezid. ir ofiso tel. Empire 1638
Detroit, Mich.

D. B. BRAZIS
LIETUVIS GRABORIUS
Skirtingas, Itekmingas ir Tvarkingas patarnavimas.
Telephone Lafayette 1275
1942 — 25th ST., DETROIT, MICH
(Aarti Lietuvių Svetainės)

DR. E. W. GULDEN
DENTISTAS
Panedėlio ir Pėntųšios vakarais pagal autarį
Val.: 9 iki 5; Keturę 9 iki 12 diena
9154 MACK AVE., DETROIT,
Phone Whittier 0923

DR. J. B. RYDZAUSKAS
Lietuvis Gydytojas, Chirurgas ir Akužierius
Gydau visokias ligas. Vartuoju naujausius gydymo įrankius: Elektros Lempas, Artificišką Saulės Šviesą, Diathermiją, Sinusoidal ir tt.
Bandau kraują, Šlapumą ir tt. Priemama kaita.
Speciališkumas: Ligos moterų ir ligos vidurių, nervų ir reumatizmo.
Valandos: 10—2 diena ir 4—8 vakare.
12438 JOS. CAMPAU AVE. (KAMPAS HALLECK), DETROIT.
Telefonas diena ir naktį: TOWNSEND 6-1600.

L. Saveljev.

Vertė Benamis

KAMBARYS NO. 13

Aš aplačiau imperatoriaus įsakymą pakelti laikiną Dumos Komitetą, lai jie tvarko, leisti Dumą,—tarė Rodzianko.—Vaidžia dabar bespėkė, tiktai Duma gali sulaukyti veržimasi revoliucijos. Jeigu mes išsiskirstysime, kas ją sulaukys? Bet nepaklausyti caro, mes negalime. Juk mes ne revoliucionieriai?

Susirinkusieji nutarė: Duma pildo caro įsakymą. Duma nutraukia posėdžius. Bet lai nei vienas neišėina iš Taurydos rumų: tuojuos prasidės nepaprastas pasitarimas. Suprantama, jau ne didelė salė, kur ejo Dumos posėdžiai, bet mažesnė salė. Ir Dumos atstovai susirinko ten persigandę ir nerimaujanti.

—Vaziuojam pas ministerius,—kas tai pasakė.—Lai nuskiria generolą sukilimo sutruškinimui.

—Valdžia pasikavojo,—atsakė kitas.—Ir ką? Protopopovą iš palovės ištraukti? Jis visvien nepagelbės.

Niekas nežinojo, ka daryti.

—Bukime atsargūs,—prabilo Miliukovas.—Juk mes dar nežinome, kurie nugalės. Palaukime, pažiūrėsime, kaip vystysis viskas.

Tuom tarpū įbėgo Kerenskis.

—Kareiviai sukilo: laukti negalima. Milžiniška minia žmonių ir kareivių artinasi prie Taurydos. Imkite valdžia į savo rankas! Duokite man automobilių: aš važiuosiu nuraminti minia!

Visi žiūrėjo ant Kerenskio su nusistebėjimu ir vilčia. Jis, atrodo, minios visai nesibijojo.

—Kerenskis—Dumos atstovas, jis mūs neišduos,—manė Dumos nariai.—Jis socialistas, susirišęs su revoliucionieriais, minia jo paklausys.

Kerenskis išėjo pasitikti minia.

Valstybės Dumos nariai nusprendė išrinkti laikiną Dumos Komitetą, lai jie tvarko, kaip bus reikalinga.

O tuo laiku minia jau prasilaučė per Taurydos rumų sargybą ir suglaustomis eilėmis veržėsi į rumus, pripildydami vieną kambarį paskui kitą, salę paskui salę. Artimam kambarių įeinanti kareiviai jau žvangino ginklais.

—Kulkasvaidžių, kulkasvaidžių, ir atsukti į tą visą gaują,—manė sau nariai Valstybės Dumos ir ejo, juokaudami, sveikinti sukilusius su pergale.

Ministerių Susirinkimas.

Marijinskam palociuje susirinko pasitarimui ministeriai. Chabalovas skaitė atspausdintą jo paliepimu įsakymą:

PETROGRADE SIUOMI PASKELBIAMA KARO STOVIS. VISOKI SUSIRINKIMAI UZDRAUDZIAM. ISEITI ANT GATVĖS VĖLIAU DEVYNIŲ VAKARE UZDRAUSTA

Bet nebuvo kam įsakyti tuos skelbimus išklijuoti gatvėse.

Chabalovas prieš sukilusius Volyniaus išsiuntė burį kareivių. Laikas bėgo, bet apie išsiustuosius nebuvo jokių žinių.

—Nejaugi,—klausinėjo ministeriai Chabalovo.—būrys išmuštas... Bet juk bent vienas turėjo išlikti ir sugryzti.

(Bus daugiau)

Kasdieniniai Įvykiai iš Darbininkų Gyvenimo

(Taša nuo 4-to pusl.)

veidą nuo publikos nuslinko pasieniu ir atsistojo prie "džiurės" suolo. Kunigas šiek-tiek nusiramino, kuomet jo advokatas Uvick užstojo nuo žvilksnių parapijonų iš šono. Advokatą Uvicką kun. Čižauskas buvo nusisamdęs už perkalbėtoją.

Teisėjas Gordon pasišaukė kun. Čižauską ir policistą Padolskį, pašnabzdėjo jiems ką tokio pamaži, tuomet kun. Čižauskas pareiškė: "Aš atsiskau daryti bile kokius kaltinimus arba liudyt prieš Padolskį ir Veroniką Bukantis". Uvickas pradėjo pirštu rodyti į pašalinį kambarį ir nusekė paskui visus. Už pusės valandos paaiškėjo, kad taika įvyko. Dvi merginos, kurios sėdėjo liudytojų suole, eidamos lauk šnekučiuotos: "Kunigas pralaimėjo, todėl yra gera progą atsiimti ir už mano darbą"—pareiškė viena iš merginų.

Matyt, kad kunigėlio kačios dar neužsibaigė. Kita parapijonka supykusi prašė: "Kokios ugados gali būti kunigo su banditu? Kitaiip nėra, kaip juodu abudu nešventi". Dar kita parapijonka aimanuodama sako: "Taigi tu, dievulėli, mano kunigėlis niekur neranda teisybės; pralošia ir su banditu".

Dabar vien tik senos parapijonkos savo klebono bėdas užmiršo, bet visos jaunosios parapijonkos rengiasi kunigėliui

pirti surengti ir išprausti gerai, kad šiek tiek nervai atsigautų, nes buvo pusėtinai suirę.

Teisingai elgiantis, tai Romos papa ir valdžia turėtų suteikti pirmą dovaną lietuvių katalikų, klebonams Detroite už gaudymą banditų ir už tokį šėyrą spaviedojimą parapijonkų.

Melrose Park

Darbininkų Ir Bedarbių Bėdos.

Gyvename badavimo laikotarpyje ir vis į prastesnį laipsnį žengiam dieną iš dienos: vargas ir skurdas kaip kokia šmėkla apėmė visą darbininkų klesą. Ant mūsų nugaros kraunama vis didesnė našta vargų, organizuotos parazitų klesos. Jau išsėmė iš darbininkų netik turėjo, ale ir visai badu marina. Reakcija pradėjo ofensyvą prieš darbininkus. Padukusiu smarkumu, mat, jau pamatė, kad darbininkai jau kelia savo galingą kumštį prieš visus išnaudotojus, ir turtolių klesai gresia pavojus iš darbininkų pusės. O jų visi ekonomistai negali rast kitokios išeities iš šio baisaus krizio. Jie nenori nė vieno cento duot del darbininkų, mat, jų kišenius turėtų pratuštėti. Jie visus smarkumu puola darbininkus, kam jie prašo pašelpo iš parazitų pusės, kam nemiršta sau ramiai. Visur daugiau policijos, daugiau spėkų del puolimo darbininkų.

Bedarbių pas mus yra labai daug ir skurdas, vargas ir badavimas neapsakomas. Vaikščioja gatvėmis nuskuorę, išbadėję, kaip koki nereikalingi gyvunai, mat, jau jie kapitalistams pridirbo ir pervirši turtų prikrovė, tai dabar turi badauti, o visko yra perpilna šalyje. Tai vis pasekmė kapitalistinės sistemos. Privatūs turėtojai turėjimas ir pelno ėmimas privatiškai. Susikuopia visi turtai į kelių turtolių rankas, tada darbininkai turi badauti. Taigi darbininkams tokia tvarka yra netikus tvarka. Darbininkai turi kovoti už geresnę buklę.

Spalio 14 dieną turėjome susirinkimą ALDLD. 182 kuopos. Daug dalykų buvo atlikta, kaip tai priimta kelios rezoliucijos del Floridos Komunistų Partijos tikietis gražinimo ant baloto, Chicago majorui Cermakui prieš policijos terorą, kur nušovė draugą Sposob už tai, kad jis reikalavo duoti

nos; ir prieš Dies bilyų, kuris yra kongrese įneštas ateivių ir visų darbininkų persekiojimui.

Išduotas delegato raportas iš ateivių teisių gynimo konferencijos, buvo vienbalsiai priimtas. Išrinkta du pastovūs delegatai ant toliau to darbo varamui. Nusprendėm vienbalsiai vykinti "Vilnies" ir ALDLD. vajuos planus. Visi nusprendėm dirbti kiek galėdami. Kadangi pas mus pinigų kasoj nėra, tai nusprendėm ir įsteigėm fondą del ateivių teisių gynimo darbo ir suaukavom \$1.75 pinigais. Liko pas izdininką. Reikalui esant pinigai bus suvartojami del minėto dalyko.

Bedarbiams pašalpa ir pas mus yra jau sumazinta ant pusės, taigi bedarbiai subruzd organizuotis į Bedarbių Tarybas smarkiau, bet viešai dar mitingų nelaike nuo to sykio, kaip gegužės 6, buvo 9 draugai apšaudyti policijos ir legionierių užpuolime. Greitu laiku bus laikomi vėl vieši mitingai. Ir bus daug skaitlingesni, kaip pirma buvo, kad geriau galėtų kovot prieš badą, skurdą ir už pakelimą 50% bedarbiams pašalpos.

Draugė Damalakiene sunkiai sirgo, per mėnesį ar daugiau laiko buvo ligoninėje ir turėjo operaciją, bet dabar jau randasi namie, sveiksta po biskutių. Veljū greito pasveikimo. Minėta draugė yra darbsti ir nuolatine "Vilnies" skaitytoja. Draugai ir draugės, malonėkite aplankyti ją, tai jai bus smagiau laikas praleisti ir greičiau pasveikti. Jos adresas toks: 231 So. 13th Ave., Maywood, Ill.

Meteoras.

SOVIETŲ SAJUNGA PRALENKĖ J. V. GELEZIES ISDIRBYSTĖJ.

MASKVA, USSR.—Rugsėjo mėnesį Sovietų Sąjungos geležies gamyba pasiekė 18,000 tonų į dieną. Palyginus su rugpiučio mėnesiu, kuomet geležies buvo pagaminama tik 16,000 tonų į dieną, tai didelis žingsnis pirmyn.

Jau liepos mėnesį, S. S. buvo pralenkusi visas Europos šalis geležies gamyboje, dabar pasivijo ir pralenkė net ir Jungt. Valst., kur geležies pagaminama po 16,500 tonų į dieną.

VIETOS PRANEŠIMAI

METINIS 3 DIENŲ BAZARAS. Rengia Needle Trade Workers Industrial Union, Lapkričio 11, 12 ir 13

"VILNIES" KALENDORIUS

Kalendoriaus garsinimai labai suvėluoti. Iš 35 skirtingų kolonijų, kurioms yra pasiūsta garsinimų rinkimo blankos, dar tik keltą gavom atgal. Su likusiais nežinom kaip daryti, spėjam, kad ir tie draugai turi nors keltą garsinimų, todėl laukiam.

Spalio 25 d. yra nustatyta kaip paskutinė diena gauti visus garsinimus. Nes kitaip bus Kalendorius suvėluotas.

Taigi, draugai, kurie turit kalendoriaus garsinimų rinkimo blankas, imkitės darbo ir gaukit garsinimus. Aplankykite kiekvieną jusų miesto biznierių lietuvių ar svetimtautių ir gaukit jo garsinimą. Jei kurie biz-

neriai del kokios nors priezasties atidėjo—žadėjo duoti vėliaus, nueikit pas jį dabar ir painkit tą garsinimą.

Nesiųskit mums tuščių kviltų, bet gaukit garsinimus. Tik gavimas garsinimų apmokės kalendoriaus išleidimą.

Nelaukit paskutinės dienos, draugai. Čia nereikia daug darbo, padirbėkit porą dienų, o matysit, kad viskas eina gerai.

Dar truksta ir raštų. Kurie draugai dar nedavė, pasistengkite tą padaryti. Gerai pasidarbavo Drg. D. M. Šolomska, davė raštų. Taipgi keli kiti draugai.

"Vilnies" Red. ir Adm.

TOWN OF LAKE. TDA. 26 kp. ir ALDLD. 187 kp. susirinkimas įvyks 23 d. spalio, 1932, 1:30 po pietų, 4848 So. Ashland Ave. Abiejų viršmėnų draugijų nariai bukite susirinkime. — Kviečia Valdya.

ALPMS. 1 KP. SUSIRINKIMAS. Penktadienio vakare, 7:30 val., spalio 21 d., "Vilnies" svetainėje įvyks Amerikos Liet. Proletarų Meno Sąjungos 1 Teatro kuopos susirinkimas. Kiekvienas kuopos narys būtina dalyvaukite. Kuopa turi užkviesti vaidinimui veikalų, reikia pradėti darbas. Yra ir kiti naudingi veikalai. Senieji nariai atsiveškite bent po vieną naują, nes darbo turime labai daug.—Kp. Sekr.

BRIGHTON PARK. Draugiškas Vakarėlis su Dovanom. Rengia LDSA. 38 kp. Siame vakarėlyje dalyvaus ir pasakys prakalbą d. O. Remeikienė; bus ir iš kitų kolonijų svečių. Vakarėlis įvyks pas draugus Jokubauskus, 4409 So. Artesian Ave. Subatos vakare, 7:30 val. spalio 22 d., 1932. Inžanga ypatai 25c. — Rengimo Komitetas.

ROSELAND, ILL. Drg. A. Bimbos prakalbos įvyks pamedėlyje, 24 d. spalio, Liet. Darb. Sv. 10413 Michigan Ave. 7:30 val. vakare. Rengia Am. Liet. Darb. Literatūros Dros 79 kp. Apart d. Bimbos kalbės jaunuoliai P. Ylanis ir Baranauskas.—Kviečia Komitetas.

MUZIKANTŲ DOMEL. Liet. Darb. Orkestras pamokos įvyks 20 d. spalio, Vilnies Svet., 3116 So. Halsted St. 8 val. vakare. Todėl visi, kurie tik myli muziką ir nori publikai parengiuose pasitarimui, yra kviečiami ketvirtadienį bei Vilnies svet. Orkestrą vėda gerai patyrę muzikoj jaunas ir energingas draugas P. Kazlauskas. Todėl visi orkestras nariai ir kurie mylite daugiau lavintis muzikos srityje, yra kviečiami dalyvauti. — Kviečia ALPMS. 1 Apskr. ir L. Darb. Orkestras Valdyba.

PRANEŠIMAI IŠ KITUR

ROCKFORD, ILL. Masinė demonstracija įvyks ant kampo North Second ir East Jefferson Sts. 1:30 po pietų, 21 d. spalio (penktadienį), 1932. Visi darbininkai, kaip vienas turi atsilankyti, dirbantieji ir bedarbiai. Tas mitingas del reikalavimo duonos ir kitų reikmenų. — A. Tvarijonas.

CLEVELAND, O. Svarbus Pranešimas. Sublotoj, spalio 29 d. įvyks didžiausias Maskaradų Balis. Bus šokiai del suaugusių ir jaunų. Visi dalyvaukite! Šį balių rengia L.D.S. Jaunuolių kuopa. Visiems zinoma, jų parengimai yra gerai ruošti. Atsilankykite anksčiau ant Grdina svet., 6025 St. Clair Ave. Pradžia 7:30 val. vakare. Bus išlaimėjimai del gražiausių ir juokingiausių kostumų. Griežt puikiausia orkestra ir įžanga yra tik 25c. Tikietis galima gauti pas d. Simanaušką — 924 E. 79 St., žemai Liet. Darb. Svet. ar pas L. D. S. jaunuolių kuopos narius. — Rengimo Komitetas.

DETROIT, MICH. Aido Choro koncertas įvyks 23 d. mėn. ant Liet. Svet. 25-ta ir Vernor Hy. Programas prasidės punktuškai, kai kaip 6:00 val. vak. Po koncerto—šokiai prie dviejų orkestrų. Kviečia visus atsilankyti. Inžanga vyrams 45c, moterims 35c. — Aido Choro Rengimo Komitetas.

WESTVILLE, ILL. Drg. A. Bimbos prakalbos įvyks nedėlyje, 23 d. spalio, Stokio svetainėje, Wes Main St., Westville, Ill., 7 val. vakare, inžanga veltui. Rengia Amerikos Lietuvių Darb. Literatūros Dros 205 kp. Atsilankykite visi. — K-tas.

DAKTARAI

Office and Res. Tel. Boul. 5913

DR. BERTASH

Valandos: 1-3 ir 6:30-8:30 vak. Nedėlieniiais pagal sutartį. 756 W. 35th Street (Kamp. 35-tos ir S. Halsted St.)

Dr. Marjan S. Swiont

Tel. Lafayette 5252 ir 6868

Valandos nuo 10 ryto iki 2 po pietų

4231 Archer Ave., Chicago.

DR. M. T. STRIKOLIS

Gydytojas ir Chirurgas OFISAS: 4645 S. Ashland Ave. Ofiso valandos nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 val. vak. Nedėliomis pagal sutartį Ofiso Tel.: Boulevard 7820 Namų Tel.: Prospect 1930

DR. S. BIEŽIS

Phone Canal 6222

Gydytojas ir Chirurgas 2201 WEST 22nd STREET Val.: 1-3 ir 7-8; Ned. 10-12 ryte Rezidencija: 6640 So. Maplewood A. Telefonas Republic 7868

DR. T. DUNDULIS

Gydytojas ir Chirurgas 4142 Archer Ave. Valandos 11 ryto iki 1 po pietų 2 iki 4 ir 6 iki 8 vak. Nedėliom nuo 10 iki 12 dieng. Tel. dieną ir naktį Virginia 0036

"Gamta savo Žalumoj retai švelni ir Lengva"

DRYZUOTAS TIGRAS

"Gamta savo Žalumo" — kaip atvairduota didžio gyvulių piešėjo Paul Bransom... Iškvepias dryzuotojo tigro laukinio žiurumo, zinomo visame pasaulyje, kaip džiunglių teroras. "Gamta savo Žalumoj Retai švelni ir Lengva" — ir žalias tabakas neturi vietos cigaretuose.

Luckies nėra žalio tabako —dėl to jie tokie lengvi

MES perkame puikiausią, patį puikiausią tabaką visame pasaulyje, bet tas dar neišaiškina kodėl žmonės visur skaito Lucky Strike lengviansiu cigaretu. Dalykas tame, kad mes niekuomet neužmirštame teisybės, jog "Gamta savo Žalumoj Retai švelni ir Lengva" — todėl šis puikus tabakas, jį tinkamai pasendinus, išnokinus, perlei-

džiamas per pagerinamą Lucky Strike valymo procesą, kuris žinomas kaip — "It's toasted". Štai kodėl kiekvieno miesto, miestelio ir sodybos gyventojas sako, kad Luckies yra tokie lengvi cigaretai.

"It's toasted" Tas pakelis lengvų Luckies

VIETINĖS ŽINIOS

BENDRO FRONTO KONFERENCIJA.

Visi išrinkti delegatai į Bendro Fronto Dirbančių ir Bedarbių Konferenciją, kuri bus ketverge, spalio 20, Congregational Church, ant Dearborn ir Walton gatvių, dalyvaukite, nes tai labai svarbi konferencija. Apert prisirengimo prie alkanųjų maršavimo čia bus kiti svarbūs reikalai apkalbami.

Kurios organizacijos neturėjo progos delegatus išrinkti, tegul valdybos atstovauja jas.

ATSISAUKIMAS I VISAS ALDLD. 1-mo APSKRICIO KUOPAS.

Visos kuopos privalo turėti delegatus Bedarbių ir Dirbančių Bendro Fronto Konferencijoj, kuri ievyksta ketvergo vakare, ant Walton ir Dearborn gatvių, N. C. Church. Šioj konferencijoj būtina reikia dalyvauti, nes bus įvairių organizacijų atstovai, tai gali susidaryti stiprus elementas pakreipimui bedarbių veikimo klaidingon pusėn. Kita, reikia gerai prisirengti kovai prieš numazinimą bedarbių pašalpos iki pusei.

Kurios kuopos nerinkę delegatų, valdybos gali atstovauti jas. Kiekviena kuopa privalo turėti po du delegatus.

Reikia parašyti delegatams mandatus, nes kitaip jie nebus priimti. Mandatams blankas galite gauti "Vilny", bet ant ju turi parašyti organizacijos viršininkai.

Subruskite: dalyvaukite konferencijoj.

V. V. Vasy, sekr. ALDLD. 1-mo Apskr.

RINKIMU BAZARAS.

Spalių 21, 22 ir 23 bus didelis bazaras, prie kurio labai daug ir gerai rengtasi. Tai bazaras Komunistų Partijos rinkimų vajuas reikalams, bet rengia šį bazarą daugelis darbininkų organizacijų bendrai. Lietuvių darbininkų organizacijos taipgi turės savo "boot" arba stalą.

Dalyvaukite bazare, paremkite rinkimus. Taipgi, paaudokite šį tą bazarui, kad padaryti jį juo geresniu, turtingesniu.

DARBININKU MOKYKLA.

Chicagoj rengiasi prie atidarymo didelės darbininkų mokyklos. Pradžiai mokyklos rengiama "House Warming Party", šeštadienį, spalio 28, vakare, ant 2822 So. Michigan Ave.

Mokykla eis vakarais per gan ilgą laiką. Jai reikalinga darbininkų parama. Dalyvavimas šiame vakarėly bus gera parama.

NUSIZUDE DAKTARAS.

Dr. Stephen West, turėjęs gan didelę praktiką, bet križiui užėjus netekęs pacientų ir finansiniai atsidūręs blogoj padėty, nusišovė. Tai dar viena auka krizio, išnaudojimo sistemos.

BRIDGEPORTIEČIAI NE-PAMIRŠKITE 25 DIENOS SPALIŲ.

Rengiama įdomios prakalbų Lietuvių Auditorijoj 25 dieną spalio.

Prakalbų rengimo komitetas deda visas pastangas, kad šios prakalbos būtų daug įdomesnės, už pirmiau buvusias.

Bus eilė gerų kalbėtojų ir sumobilizuota gražus programmas, iš mūsų proletarinio meno gabiųjų spėkų. Iškalno galime užtikrinti, kad atsilankiusieji bus patenkinti.

Ižangos nebus. Visi gali dalyvauti, kaip dirbantieji, taip ir bedarbiai be išlaidų.

Prakalbų rengimo komisija kviečia visus Bridgeporto ir apielinkės lietuvius dalyvauti.

Tukstančiai Darbininkų Susirinko į J. W. Fordo Prakalbas

Antradienio vakare baltveidžių ir juodveidžių darbininkų prisigruod pilnutėle didžiulė Ashland Auditorija į Komunistų Partijos rinkimų kampanijos mitingą. Automobiliais, trokais, gatvekariais ir pėkšti darbininkai buriais susirinko išgirsti prakalbą Komunistų Partijos kandidato į viceprezidentus J. W. Fordo.

Pasirodžius J. W. Ford'ui ant pagrindų sustoję darbininkai sveikino griausmingai sudainuodami "Solidarity for Ever". Fordas savo prakalboj pažymėjo, kad jis yra gimęs Alabamos valstijoj ir kad jo diedukas buvo nulinčiuotas pietinių valstijų plantatorių ir bankierių sukurstytos minios. Jis sakė, kad pirmas miestas, kur apleidus pietines valstijas apsisotojo J. W. Ford, tai buvo Chicago. Jis kaip ir daugelis negrų darbininkų traukė į šiaurines valstijas, į industrijos miestus. Tačiau "naujose vietose mes sutikome nuozmų išnaudojimą," sakė J. W. Ford.

Jis pažymėjo, kad negrų darbininkų masės sekdamo paskui kapitalistines partijas, bet jos pradeda atsipalaiduoti nuo išnaudojimo idealogines įtakos ir stoja į kovą prieš išnaudotojus kartu su baltveidžiais darbininkais. Jis nurodinėjo, kad negrų darbininkų ir vargingų farmerių masės tegali išsiluosuoti tik dalyvaujamos kasdieninėse kovose už bedarbių pašalpą, prieš algų kapojimus, prieš reakciją ir už negrų lygybę. Vien tik Komunistų Partija rodo, kaip negrams, taip ir baltiesiems darbininkams pasiluosavimo kelią suvienyjant darbininkų ir vargingų farmerių minias atmušimui kapitalistų puolimų ir išstojant į kontr-ofensyvą, už isteigimą Sovietų valdžios Amerikoj. Atsikreipdamas į darbininkus pasakė, kad negrai, baltveidžiai darbininkai ir farmeriai balsuodami už Komunistų Partijos kandidatus balsuos prieš badą, už teisę gyventi, už bedarbių apraudą, kareivių bonus ir prieš imperialistinį karą.

Kalbėjo Komunistų Partijos kandidatai į valstijos ir miesto urėdus: Osby, New-

ton, Browder ir kiti. Darbininkai iš pietinės miesto dalies, nuo 51 ir State St., suruošė automobilių ir trokų parodą. Apie trisdešimt automobilių ir keturi kupini trokai traukė per miestą iškele iškabas ir dainuodami revoliucines dainas.

Auditorijoj Jauni Pionieriai maršavo atiduodami pagarbą Komunistų Partijai ir sveikindami Partijos kandidatus.

Zydu Freiheit Choras sudainavo keletą revoliucinių dainelių. Jaunuolių grupė perstatė spektaklį "Scottsboro Žmogžudystė".

Po masinio mitingo Alvin Hall buvo bankietas J. W. Fordo pasitikimui, kuriame dalyvavo daug publikos.

—Rep.

DRG. A. BIMBOS PRAKALBOS.

ALDLD. 79 kp. ir LDSA. 115 kp. rengia prakalbas spalio 24 d., kur kalbės drg. A. Bimba.

Drg. Bimba atvažiuoja su maršrutu į Chicagos apielinkes, tai ir musų kolonijos darbininkai turės progą išgirsti jo kalbą apie dabartinį krizį, bedarbę ir darbininkų kovas.

Prakalbos įvyks ateinantį pirmadienį, Lietuvių Darbininkų svetainėj, 10413 So. Michigan Ave. Pradžia 7:30 val. vakare. Komitetas.

SVARBU BRIDGEPORTO BEDARBIAMS IR DALI LAIKO DIRBANTIEM DARBININKAM.

Bedarbių Tarybos 15-tas skyrius šaukia ekstra susirinkimą ketverge, spalio 20 d., 1-mą val. po pietų, "Vilnies" svetainėj, 3116 So. Halsted St.

Susirinkimo tikslas: apkalbėti kaip pasekmiausiai galima bus užprotestuoti prieš numušimą bedarbiams pašalpą ant 50%. Yra rengiamasi prie didelės demonstracijos prie Emmerson Relief stoties. Bedarbių Taryba reikalauja sugrąžinti pašalpą taip, kaip pirmiau buvo. Apart to, statys dar ir kitus reikalavimus. Jei nenorime matyt savo šeimos badaujant, visi privalome būti toj demonstracijoj. O kad tinkamai prisirengti, tai reikia būti susirinkime ketverge, 1-mą val. po pietų. Nariai, kurie nebuvo utarninko vakare ant susirinkimo, būtina dalyvaukite ketverge.

Tarybos Komitetas.

Iš A. C. W. of A. 269 Lokalo Susirinkimo

Spalių 14 d., Kriaučių svetainėje, 269 lokalo įvyko susirinkimas. Iš lokalo valdybos pranešimo pasirodė, kad kriaučių padėtis stačiai apgailėtina. Kurie ir dirba po keletą valandų į dieną, bet iš to darbo negali pragyventi. Šiuo sezonu darbo kaip ir nebuvo, gi dabar ir tas pats baigiasi. Specialių užsakymų labai mažai yra. Geresnės ateities siuvėjams nesimato.

A. C. W. of A. Chicagos Joint Board perša kriaučiams, kad balsuotume už socialistus. Kuomet eiliniai nariai pareikalavo, kad Komunistų Partijos kandidatai būtų pakviesti kalbėti kriaučiams, tai menševikai spyrėsi, kad socialistai negali kalbėti nuo tų pačių pagrindų su komunistais. Darbininkai

ėmė juokus daryti, kad socialistai bijosi komunistų. Jie puolė net išsisukinėti, kad, girdi, vis vien lietuvių publika nelankys socialistų rengiamų prakalbų, nors jas rengtų ir kriaučių lokalas.

C. Kairis, biznio agentas, pasakojo susirinkimui, kad Baltimore, Md., einas streikas. Ten esą išnaudojimas buvęs didesnis negu Chicagoj, nes dirbė jaunuoliai. Mat, jo supratimu, Chicagos kriaučiai dar neužtektinai išnaudojami.

Kitame lokalo susirinkime bus renkama valdyba. Kriaučiai turi lankyti susirinkimus ir rinkti į valdybą kovingus darbininkus, kurie kovotų prieš bosų politiką, už geresnes sąlygas.

ROSELAND Keletas Pastabų.

Spalių 11 d. įvyko prakalbų dienraščio "Vilnies" užpuolimo klausime. Žmonių buvo susirinkę vidutiniai. Vienok, sulys prakalbų svarbumo, tai turėjo būti daug daugiau. "Vilnis" yra darbininkų klesos reikalų gynėjas, taipgi teikia teisingas žinias ir organizuoja darbininkus kovai prieš išnaudotojus, tai darbininkų pareiga rupintis savo dienraščio išlaikymu. Ypač dabar, kada lietuviška buržuazija su p. Evaldu priešaky, siekiasi dienraštį sunaikinti, tai, darbininkai, parodykite organizuotą spėką, jog mes esame prisirengę savo dienraštį apginti. Kas kuomi išgalim ateikim dienraščiu į pagalbą.

Po prakalbų buvo pranešta, kad reikalinga išrinkti delegaciją, kuri su kitų tautų delegatais atlankys vietos aldermaną Govier, įteikimui protesto prieš pusiau sumazinimą bedarbiams pašelpos ir prieš brutalų užpuolimą bedarbių demonstracijų. Kadangi ir man teko būti delegatu, tai spalio 13 d. buvome nuykę prie p. Govier ofiso. Apie už pusės valandos laukimo atvyko ir p. Govier. Kada pranešė, jog esam nuo vietos darbininkų delegatai su tam tikrais reikalavimais, tai p. Govier labai prielankiai pradėjo teirautis, ko mes nori. Čia jam buvo įteikta rezoliucija su reikalavimais, kad jis tuos reikalavimus iškelty miesto tarybos posėdyj. Peržiūrėjęs tuos reikalavimus sutiko, kad tie reikalavimai yra teisingi ir prižadėjo iškelti aldermanų posėdy. Prie to dar jis reikalavo, kad tame posėdy, kada jis iškels tuos reikalavimus, turi būti ir mūsų delegacija. Žinoma, mes ant to sutikome.

Reikia pastebėti ir tai, kad šiame pasikalbėjime p. Govier rodė didelio švelnumo ir lankstumo. Net pareiškė, kad dabartinė tvarka "netikusi ir atsakominga" už dabartinę blogą padėtį. Bandė smerkti kapitalistus ir jos įrankį—valdžią. Tačiau kada jam buvo pastebėta, kad ir jis yra vienas iš tų, kurie palaiko dabartinę tvarką, nes atstovauja demokratų partiją, tai žmogus susimaišė ir nežinojo ką atsakyti.

Kodel p. Govier buvo toks mandagus ir net nudavė radikalų? Mat, ateina rinkimai, o jis ir vėl norės būti išrinktas. Jis gerai žino, kad

didelę didžiųjų balsuotojų sudaro darbininkai-bedarbiai. Tai kaip ir visi politikieriai, taip ir Govier, bando nuduoti darbininkų draugų, kalba apie blogumą dabartinės tvarkos, kad tos demagogijos pagelba vėl likti išrinktu. Ar darbininkai duosis save suvilti panašiem demagogam, kurie budami ramsčiai dabartinės išnaudojimo sistemos priešus rinkimam prižada visokių malonių, tačiau niekuomet neįpildo? Darbininkai, parodykite tiem veidmainiam, jog jau suprantame jų viiugystes, ir visi kaip vienas lapkričio 8 d. balsuokime už savo klesos kandidatus, kuriuos stato Komunistų Partija.

Ponui Govier buvo pastebėta, kad kaip jis sakosi esąs "darbininkas" ir visuomet "užstojas" už darbininkus, tai kodėl nesudraudžia policijos, kuri žvėrišku pasiutimu puola ramias bedarbių demonstracijas Roselande? Neturėdamas ką atsakyti, bandė mus kaltinti, kodėl neišsiima leidimo. Čia jam buvo pasakyta, kad prieš kožną demonstraciją yra reikalaujama leidimo, bet ponai atsisako duoti. Tai jis pareiškė, kad ateity rengdami demonstraciją kreiptumės prie jo, tai jis išduosias leidimą. Dabar bedarbių taryba turėtų išnaudoti tą progą ir greitai rengti demonstraciją. Reikia, išbandyti, ant kiek p. Govier savo žodį išlaikys.

Sekantį pirmadienį, spalio 24 d., Liet. Darbininkų svet., 10413 So. Michigan Ave., įvyks prakalbų svarbiais šių dienų klausimais. Kalbės vienas geriausių lietuvių kalbėtojų, d. A. Bimba, iš Brooklyno. Apart d. Bimbos dar bus kalbėtojų ir iš jaunuolių. Visi roselandiečiai ir apielinkės lietuviai atsilankykit į šias prakalbas, kur daug naujo ir pamokinančio išgirsite. Ypatinai turėtų atsilankyti katalikiško nusistatymo darbininkai išgirsti teisybės žodį, apie šių dienų įvykių ir kovas darbininkų su išnaudotojais. Jau laikas suprasti, kad vien poteriais nieko neatsieksime. Reikia dėtis prie kovojančių darbininkų, po Komunistų Partijos vadovybe ir sykiu organizuotai kovoti už teisę gyventi.

R. Zvalgas.

Liet. Darbininkų Aido Choro vakarienė, kuri įvyko spalio 16, pavyko kopuikiausia. Publika į vakarienę prisirinko suvirš du šimtai. Apie užkandžių gerumą girdėjosi publikoj pasitenkinančių kalbų. Kiek užkandus gospadinės pakvietė P. Ražanską pakalbėti. M. Maciukevičiū-

tė, viena iš gospadinių, pasakė prakalbėle apie vakarienių reikšmę. Iš chigagiečių buvo pakviestas drg. Saveličikas ir Stulgaitis pakalbėti. Abudu draugai kalbėjo apie darbininkų judėjimą ir kovas. Kalbėjo vietiniai draugai: A. Niutautas, J. Jukelis, K. Apolskis, Z. Klibienė, ir A. Mališauskas. Visi draugai palietė šių dienų bėgamus klausimus radingo balsuoti lapkričio 8 d. už Komunistų Partijos kandidatus. Klibienė palietė klausimą nurodydama, kaip tuli save kėlė į darbininkų klesos vadus, o užėjus atresniam klesų kovos momentui pabėgo spiaudami ant pirmesnių savo darbų.

A. Mališauskas, dar jaunas darbininkų judėjime, bet jis pasakė gerą prakalbą nurodinėdamas, kad tik vienas kelias iškovoti geresnes sąlygas ir pasiiluosuoti iš po kapitalistinės vergijos,—tai einant su Komunistų Partija.

Šalip užkandžių ir prakalbų turėjome ir dainų. W. Užunaraitė ir A. Stambrius, abudu jaunuoliai, sudainavo duetą. Jukeliukas pasirodė su dainomis ne tik kaip solistas, bet ir artistas.

Baigiant bankietą L. D. Aido Choras sudainavo skardžiai keletą dainelių po vadovyste A. Kvedero. Musų chorai, iš savo mokytojų pusės, turi tą pirmenybę, kad Kvederas ne tik mokinė choras, bet jis išlavina ir solistus.

Choro Korespondentas.

"VILNIES" STOTYS.

Sekanciose vietose galima gauti dienraštį "Vilni" nusipirkti:

- Archer ir Halsted. Halsted ir 31st St. 31st Wallace.
- 3206 So. Halsted St. 3210 So. Halsted St. 33 St. ir Halsted.
- 3653 So. Halsted St. Halsted ir 14th St. Halsted ir Maxwell St. Halsted ir Roosevelt Rd. Halsted ir Adams. Halsted ir Madison. Western Ave. ir 47 St. Western Ave. ir 63 St. Western ir 69 St. Kedzie ir 42 St.
- Cicero: 1403 So. 49th Court. 1233 So. 51st St.

SELECTED ADS.

LABAI GERAS BARGENAS. Parsiduoda bučernė ir grosernė. Bizenis gerai išdirbtas; per 3 blokus nėra storų. Parduodu pigiai; turi būtina greitai parduoti: 214 E. 83rd St. (20-21-22)

Atsiliepkite tuojnas, nes yra didelis bargenas, privatiško namo puikus formičiai parsiduoda; parlor sultas \$35, vertas \$25; imparutotas Oriental rug, \$23; bedroom sets \$5; lounging chair \$12; drapes; dišės; American Oriental rug, \$9; Breakfast set \$8; ir kt. Parduosiu atskirai. Parsiduoda greit, kadangi reikia mufytis. 5258 Washington Blvd., Austin 3838.

RAUDONŲ RINKIMŲ BAZARAS Rengia Komunistų Partijos 8-tas Distrikatas. 21, 22 ir 23 dd. Spalio (October), 1932 PEOPLES AUDITORIUM 2457 W. Chicago Ave. Dainos — Baletas — Geimiai — Šokiai — Juokai Tikietas 10c vienam vakarui. 25c—trim vakaram. BALSUOKIT UZ KOMUNISTUS LAPKRIČIO 8 D.

5100 W. 23rd Place. Pullman: 106 East 107th St. 119 East 107th St. Halsted—Grand Ave. 842 W. 33rd St. 47th St. ir Ashland. 42nd St. ir Marshfield. 48th St. ir Ashland. Van Buren ir Clark St. Van Buren ir State St.

MAŽAS APETITAS—NERVAI SUIRĖ

Keletą metų atgal gydytojas specialistas surado, kad sumaišius aštuonius vaistus jisai gaus stebėtiną toniką pataisyti vidurių ir nervų—du labai svarbūs faktoriai abelnos sveikatos palaikymui. Šis tonikas taip pasidarė populiarus, kad jisai jį atidavė visuomenei, kur jis pasiekė tukstančius vietoj keletos. Jūs galite nusipirkti sau šią preskripciją, kuri vadinasi NUGA-TONE pas savo vaistininką. Mėnesinis treatmentas už \$1.00, pilnai garantuotas.

20% PIGIAU Kam mokėt brangiai už inširungą? Mes jums suteisysim daug pinigų inširungant automobilių ir krautuvių langus. Mes rasome visokių rūšies inširungus ant turto ir žmonių. Inširungink tuojau save ir savo šeimyną. Pirmą negu imsi bile kolį inširungui, pasitirauk pas mus. Mes taipgi parduodame ir mainome namus, lotus, biznius ir farmas. Mes priimam mainais morgičius ir kitokias securities. Mes esame biznyje virš 20 metų. J. SINKUS and CO. 1039 W. 69 St.—Tel. Normal 4400

Dentistai

Phone Boulevard 7042 DR. C. Z. VEZELIS DENTISTAS 4645 So. Ashland Ave. Artl 47th Street

AUTOMOBILIAI

WILLYS KNIGHT WILLYS 6 ir 8

Taipgi didelis pasirinkimas vartotojams už labai mažą kainą. Norėdam pirkti pigiai gerų karų kreipkitės į mus. Taisyimo skyrių veda gerai patyręs mekchanikas J. MENDOR.

White Sox Motor Sales

A. JANKAITIS, pardavėjas S. RUMCHAKS, savininkas 610 West 35th Street Tel. Yards 0699

ADVOKATAI

CHARLES P. KAL Lietuvis Advokatas. 140 N. DEARBORN ST., SUITE 704 Phone State 4690 756 WEST 35th STREET, Phone Boulevard 5913 Valandos: Iki pietų — mieste, Nuo 4 iki 8:30 vakare kasdienį Subatoj nuo 2 iki 8:30 vakare. 756 West 35th St.

GRABORIAI

S. D. Lachavich & Sons

Lietuvis Graborius ir Balzamuotojas Patarnauja laidotuvių knuopigiausiu. Reikale, medžiuj atsiuaukti, o mano darbu busite užganėdinti. 2314 W. 23rd Place Tel. Roosevelt 2515 arba 2516 Chicago, Ill. SKYRIUS. 1439 So. 49th Court, Cicero, Ill. Tel. Cicero 5927

STANLEY P. MAŽEIKA

GRABORIUS IR BALZAMUOTOJAS Moderniška Kopyčia Dovanai. Turiu automobilius visokiems reikalams. Kaina priinama. 3319 Auburn Avenue Telefonas Yards 1138 CHICAGO, ILL. MELROSE PARK

J. F. RADŽIUS

Geriausias Liet. Graborius Chicagoj Laidotuvių patarnauja geriau ir pigiau, negu kiti, todėl kad priklauso prigraby išdirbystės. OFISAS: 668 West 18th St. Tel. Canal 6174 SKYRIUS 3238 So. Halsted St. Tel. Victory 4086

